

Vestnik

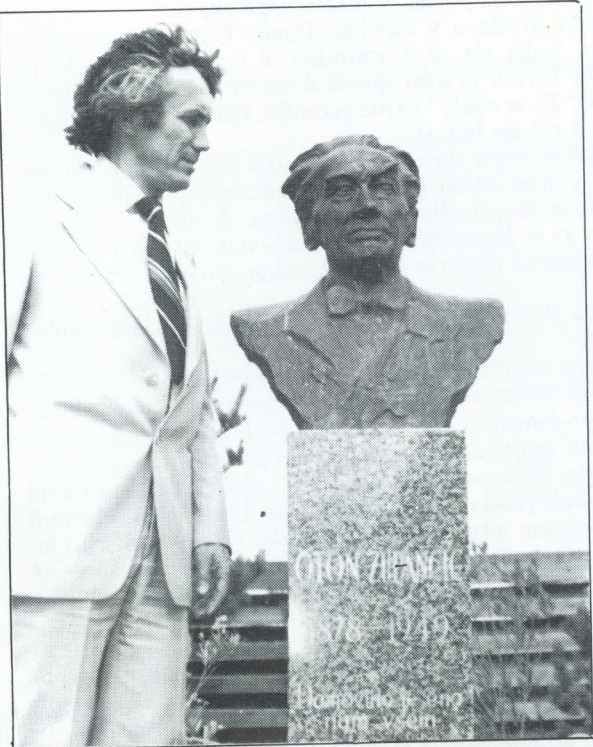
»MESSENGER« GLASILO SLOVENCEV V AUSTRALIJI

»MESSENGER« – Voice of Slovenians in Australia

“Registered by Australian Post –
Publication No. VAW 1215”
CATEGORY A

LETNIK XXXII Štev. 1

JAN. 1987

Anton Kuntner:

MOJA HIŠA

Moja hiša razpada,
(razžira jo čas),
da ni več streha človeku,
da ni več sanjam zavetje.
Ali je to še moja hiša?

Moji bratje živijo
daleč od domačije,
daleč drug od drugega
in vse bolj daleč od sebe.
Ali smo še bratje?

Moja dežela se duši
v dimu in lažeh,
da ubija upanje
v rastlinah in ljudeh.
Ali je to še moja dežela?

Moji prijatelji odhajajo
iz moje dežele –
ali se vdajajo tokovom
umazanih rek.
Ali smo še prijatelji?

Obisk Kulturnika iz Slovenije

Avstralski Slovenci imamo od 10. januarja dalje med seboj poznanega umetnika iz domovine. Pesnik in gledališki igralec TONE KUNTNER.

V Avstralijo je prišel na pobudo rojakov ki se zbirajo okoli SALUK-a (Slovensko-Avstralski literarno umetniški krožek) in z namenom, da se sestane s čim večjim številom naših ljudi, jim predstavi svoja dela ter se pogovori, predvsem o umetniškem delovanju v stari in novi domovini.

V Melbournu, kamor je prispel 10. januarja, se je zaenkrat mogel sestati le z omejenim številom ljudi, kajti za točen čas njegovega prihoda se je zvedelo prepozno, pa tudi cel načrt njegovega bivanja ni bil poznan. Poleg tega pa je še čas počitnic in mnogo rojakov je na deželi.

V nedeljo 11. januarja si je potem Tone Kuntner ogledal Slovensko kulturno in razvedrilno središče pri S.D.M. in se spoznal z nekaterimi funkcionarji društva.

Od S.D.M. je odšel na "Jadran", kjer ga je pozdravil predsednik Frank Iskra in mu razkazal društveno imetje. Kakih petdeset zbranih rojakov je nato prisluhnilo recitacijam pesmi iz njegove najnovejše knjige "Moja hiša".

V sredo 14. januarja je bil na vrsti Cankarjev dom v Geelongu. Navzlic temu, da je bilo sredi tedna je gostja sprejelo veliko število tamošnjih Slovencev in preživelo z njim nepozabno lep večer.

V petek 16. januarja je g. Kuntner odletel v Sydney. Namen ima obiskati še Slovence v Canberii, Brisbane, Adelaide in Perthu.

Če bo šlo vse po sreči se bo na nedeljo 15. februarja vrnil v Melbourne, kjer – vsaj tako upamo – bo prirejen program njegovih recitacij, katerega se bo moglo udeležiti večje število rojakov.

Kuntnerjeve pesniške zbirke izhajajo že od leta 1966. Dosedaj so bile izdane že v devetih knjigah. V pripravi pa je že nova in pa tudi prevod izbranih pesmi vna angleški jezik.

Predsednik Društva književnikov Slovenije, Tone Partljič, je med drugim tole zapisal o Kuntnerju:

"Kuntner je skoraj zagotovo najbolj priljubljen sodobni slovenski pesnik. Kakor nekdanji Gregorčič. Kamor pridem, mi govorijo o njegovi pesmi dijakinje, učiteljice, profesorji, mladi fantje in večina tistih ki še sploh berejo."

Slovenski plezalci v Viktoriji

V mesecu decembru je na gori Mt. Arapiles pri Horshamu plezala slovenska plezalska ekipa, katero sestavljata najboljša prosta plezalca Slovenije Srečo Rehberger in Tadej Slabe ter alpski filmski snemalec Matjaž Fistravec.

Mt. Arapiles, čeprav ne zelo visoka gora, sredi ravnine (pravijo ji tudi Viktorijski Aires Rock) slovi po svojih težkih smereh, ki privlačujejo navdušence prostega plezanja z vseh strani sveta. Teh smeri je okoli 1500, tečejo po skalnatih stolpih, katerih stene so zelo gladke z zaobljenimi oprimki in previsi.

Slabe in Rehberger sta se lotila tretje najtežje smeri imenovane Masada. To je prvič preplezal Avstralec Carrigan leta 1984. Visoka je 30 m z velikim previsom in zahteva mnogo vzdržljivosti.

Carrigan jo je kot prvi preplezal šele po 5-dnevnem poskušanju. Do letos je imela smer le 3 vzpone. Slabe in Rehberger pa sta potrebovala dobrih 6 dni in tudi nekaj padcev.

Po tem uspehu sta poskusila v drugi najtežji smeri imenovani Lord of the Rings. Vendar nista uspela.

Plezanje v smeri Masada je v celoti posnel na film Matjaž Fistravec.

Oba slovenska plezalca sta se s tem uspehom uvrstila med širši krog najboljših prostih plezalcev na svetu.

Po plezanju so alpinisti prišli v Melbourne, kjer so bili gostje rojakov. Obiskali so tudi naša društva in Matjaž je pri SDM pokazal svoje diapozitive inzavrtel film o plezanju na Cerr Torr v Argentini.

Dr. Alojzij Suštar:

Voščilo

Prvič v povojnih letih in menda prvič v Sloveniji je ljubljanski radio prenašal čestitke ljubljanskega nadškofa dr. Alojza Suštarja za božične praznike 1986:

Prisrčno vas pozdravljam in vam iskreno voščila za božične praznike in za novo leto. Vsakemu osebno in vsem skupaj želim miru, veselja, zadovoljstva in sreče. Moja voščila in najboljše želje veljajo verujočim in drugače mislečim Slovincem in drugim, ki živijo med nami. Posebno pa želim novega upanja in notranje moči, miru in tolažbe bolnim, kakorkoli prizadetim in trpečim. Nocoj se spominjamo tudi naših rojakov drugod po Jugoslaviji in v zamejstvu, naših zdomcev in izseljencev, naših delavcev, in študentov, ki so začasno v tujini, naših misijonarjev in sploh vseh naših rojakov, kjerkoli živijo.

Božič ima različne razsežnosti in vsebinske prvine praznovanja, od človečnosti in človeka, družine, miru in prijateljstva, novega upanja in velikega pričakovanja pa do bogatega slovenskega kulturnega izročila in splošne potrebe in želje po družinskem praznovanju.

Ko vsem voščim božične praznike, pa verujočim, ne samo katoličanom, ampak tudi drugim kristjanom, ki hkrati z nami obhajajo božič, in pravoslavnim, ki ga obhajajo 7. januarja, od srca želim, da bi

v veri in zaupanju znova globoko doživeli, da se je s Kristusovim rojstvom Bog sklonil k človeku. Neločljivo je z nami vsemi povezan in vedno ostane med nami in z nami ter nam prinaša svoj mir. Vsem, ki si prizadevajo za mir, pravičnost in svobodo, za napredek in medsebojno pomoč v naši družbi in v svetu, želim obilo božjega blagoslova in uspeha. Božič je za vse praznik novega upanja in nove življenjske moči v prijateljstvu in ljubezni. (Iz izjave ljubljanskega nadškofa in metropolita za ljubljanski radio)

Prvikrat pa se je tudi letos zgodilo, da je članom – vernikom božične praznike čestital tudi predsednik RK SZDL Jože Smole. osnovi tega – poročilo dobili in na

RECOLLECTION OF THE PAPAL MASS AT FLEMINGTON

By Irena Birska-Škofic

Having been chosen to represent "Vestnik" and to report on the Melbourne visit by Pope John Paul II was not only a great privilege for my husband and myself, but it was also a once in a lifetime experience.

As most of us may recall, the Pope's tour of Australia was an intensive one with considerable travelling involved and many venues to attend. Likewise many journalists and photographers had to keep up with the energetic leader of the Roman Catholic Church in order to successfully record his every movements.

Often for smaller publications like "Vestnik" this was not possible as there were limitations placed on the number of media people who were permitted to work at given locations and many chose to pool their resources to benefit other photographers who were not so fortunate. The Pope's visit to St. Leo's Primary School in Altona was one such example. As a result of this, John and I chose to cover just one event which we considered to be a major one. This was the Friday afternoon Mass at Flemington Racecourse. The day was both memorable for us and full of surprises from beginning to end.

Our contributor Mrs. Irena Birska-Škofic on her unforgettable assignment for "Vestnik" – reporting on Papal Mass at Flemington.

NEODVISNO GLASILO
SLOVENCEV V AVSTRALIJI

P.O.Box 56, Rosanna, Vic., 3084,
Tel. 459 8860

Lastnik - Publisher
SLOVENIAN ASSOCIATION
MELBOURNE
P.O. Box 185, Eltham, Vic, 3095
Tel.: 437 1226

Odgovorni urednik - Editor
MARIJAN PERŠIČ
Sub-editor for English Section
Irena Birska-Skofic
Tel.: 386 8758
Administracija in razpošiljanje:
Jana Lavrič, tel.: 459 3783
Tehnično oblikovanje:
Vasja Čuk, Tel.: 434 5768
Ljubica Postružin

Stavljeno:
Marta Strle in Vida Jančar
Dopisniki - Correspondents:
Anica Markič (for S.D.M.)
Tel.: 876 3023
Darko Hribnik (za Jadran)
Tel.: 366 3669
Danica Petrič (za N.S.W.)
Tel.: (02) 688 1019
Jože Judnič (za Queensland)
Tel.: (075) 50 2225
Alojz Kosi (za W.A.)
Tel.:

Tiska - Printed by: CHAMPION PRESS

Cena - price: 1 dollar per copy
Letno - Annual: Australia \$ 12.00,
Overseas \$ 18.00, Air mail \$ 30.00

Rokopisov ne vračamo
Za podpisane članke odgovarja pisec

LITERARNI VEČER

V petek, 13. februarja 1987
ob 7.30 zvečer bo v prostorih
S.D.M., 82 Ingrams Rd., Research
slovenski gledališki igralec in pesnik
ANTON KUNTNER, čital svoje
pesmi in odgovarjal na vprašanja
o kulturnem življenju Slovencev.
Vstop prost! Vsi vabljeni!

OLAJŠAN VSTOP V AVSTRALIJO

Postopek za vstop v Avstralijo bo v
nekaterih slučajih olajšan. Novi predpi-
si bodo omogočili hitrejšo izstavljanje
vize študentom, ki prihajajo v Avstrali-
jo na študije, bolnikom, ki pridejo sem na
zdravljenje in umetnikom, ki namerava-
jo nastopati tukaj.

Na prošilcih za vizo bo, da bodo vložili
skupaj s prošnjo čim boljše dokumenta-
cijo razlogov za vstop.

V slučaju umetnikov, ki nameravajo
nastopati v Avstraliji, bo vlada zavzela
stališče, da se dovoli vstop v primerih,
kjer bo to prineslo dobrobit zaposlitve
domačinov.

Minister Hurford je izjavil, da je za-
skrbljen zaradi odnosa avstralskih sindi-
katov, ki hočejo ohraniti možnost zapo-
silitve svojim članom. V predvidenih spre-
membah bo manj birokratičnih postop-
kov in več obzira na zahteve industrije.
Vlada bo imela v bližnji bodočnosti raz-
govore s tozadevnimi organizacijami.

SBS = ABC ?

Spojitev teh dveh ustanov bi morala
postati dejstvo letos 1. januarja. Bila pa je
preložena ker je senat odbil sprejem to-
zadevnega zakona.

Na osmi letni konferenci delegatov
Federacije etničnih skupnosti Avstralije,
ki se je vršila od 4. do 7. decembra
1986 je bilo to dejstvo z veseljem spre-
jeto. Delegati so enoglasno sprejeli pred-
log naj bi SBS čimprej bil preurejen
v samostojno Multicultural Broadcasting
Corporation.

Večina podatkov kaže, da ima TV
kanal 28 največ gledalcev iz vrst preko
morja rojenih. Raziskave v Adelaide so
celo pokazale, da je tokom enega leta,
odkar je bila tam vpeljana multikulturna
televizija, 82% onih, ki lahko sprejemajo
UHF valove gledalo tudi kanal 28. Med
preko morja rojenimi pa je ta številka
skočila kar na 95 odstotkov.

IVAN CANKAR:

"Dobri smo si bratje, po jeziku vsaj
bratanci - po kulturi, ki je sad večstoletne
separatne vzgoje, pa smo si med seboj ve-
liko bolj tuji, nego je tuj naš gorenjski kmet
tirolskemu ali pa goriški viničar furlan-
skemu. Bodi tega kriva zgodovina, bodi
kriv kdorkoli - jaz, ki dejstvo konstatiram,
ga čisto gotovo nisem zakrivil."

NOVA UREDBA GLEDE DRŽAVLJANSTVA

Od 22. novembra lanskega
leta dalje je v veljavi nova od-
redba, ki zadeva državljanstvo
otrok, katerih eden staršev je
bil rojen v Avstraliji in sedaj
niso prebivalci Avstralije.

Dosedaj je vsak tak otrok
lahko dobil avstralsko držav-
ljanstvo več ali manj avto-
matično. Po novi odredbi pa
bodo dobili avstralsko držav-
ljanstvo le ako zanj zaprosi-
jo do svojega 18 leta staro-
sti.

To pa ne velja za one, ka-
terih eden staršev je dobil
avstralsko državljanstvo na
taisti način.

Odslej dalje bodo spri-
čevala o državljanstvu iz-
gledala mnogo lepše, vsaj ta-
ko nam priča ta fotografija.

VESTNIK V NOVO LETO

Ko prestopamo iz starega v novo leto se nehote vprašamo kaj nam bo prineslo.
Se bodo uresničili naši načrti, upi in nade ali nas bo prizadelo razočaranje.

Tako se sprašujemo tudi pri 'Vestniku'. Bomo uspeli prekoračiti njegovo dva-
intrideseto leto z uspehom? Ga bomo znali izboljšati, povečati in ga še bolj raz-
širiti med Slovence po celi Avstraliji ter tako razbremeniti finančno breme, ki ga
že tri desetletja nosi S.D.M.

Upe in načrte imamo, vprašanje je le ako bomo med avstralskimi Slovenci
dobili zadostno podporo in ako bomo vsi, ki delamo na tem, da 'Vestnik' obstoja,
imeli dovolj vztrajnosti, energije in dobre volje.

'Vestnik' že zdavnaj ni več lokalno glasilo samo enega društva. Že leta sem ob-
javljamo v njem več kot samo to kaj se dogaja v okviru S.D.M. Dosledno posku-
šamo, v sliki in besedi, beležiti tudi dogajanja v drugih slovenskih organizacijah.
Kolikor je v naših močeh vedno poskušamo podati čim več novic in informacij,
za katere mislimo, da so v interesu vse avstralske slovenske skupnosti.

Z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da počasi, a gotovo napredujemo.

Že več kot dve leti imamo v Sydneyu v osebi ge. Danice Petrič požrtvovalno
sodelavko in redno dopisnico. Sedaj sta se ji pridružila še g. Lojze Kosi, ki je
sprejel zastopništvo 'Vestnika' v Perthu in nam sporočal novice življenja Slovencev
v Zapadnem delu Avstralije. Iz "Zlate obale" v Queenslandu, kjer se število rojakov
stalno veča pa nam bo dopisoval g. Jože Judnič.

Že pred meseci so se v okviru Sveta slovenskih organizacij v Viktoriji pričeli
razgovori o sodelovanju vseh v tem telesu povezanih organizacij pri upravljanju
in izdajanju 'Vestnika'. Razgovori so pripeljali sedaj do tega, da sta se "Jadran"
in "Snežnik" v načelu odločila za sodelovanje. Upamo, da bomo lahko že v nasled-
nji številki sporočili, da je tozadevni dogovor bil tudi dokončno formaliziran in
podpisan.

V samem uredniškem odboru pa smo se dogovorili, da bo vsak sodelavec odgo-
voren za določeno vrsto funkcije.

Torej korak naprej je za letos načrtan, upajmo, da ga bomo lahko tudi storili.
To pa bo zaviselo predvsem od razumevanja in podpore čimvečjega števila naših
ljudi in naših organizacij. Če pogledamo v našo zgodovino bomo našli mnogo pri-
merov, ki nam kažejo, kako smo izgubljali ker nismo hoteli podpreti drug drugega.

Prav te dni sem čital v knjigi "Primorski čas pretekli", da Primorski Slovenci
dolga leta niso imeli svoje močno glasilo, ki bi prav v času ko je bilo to najbolj
potrebno, zastopalo njih narodnostne težnje in jih združevalo. Ozki strankarski in-
teresi pa tudi osebne ambicije sp preprečevale združitev glasil, ki sta izhajali v Go-
rici in Trstu. Pan naj kdo trdi, da taka podeljenost ni delovala v prid laškemu pro-
diranju na slovensko ozemlje.

Kar pa se vsebine tiče bo 'Vestnik' nadaljeval dosedanje pot. Prvenstveno bo po-
ročal o dogodkih, ki zadevajo našo skupnost v Avstraliji - o delovanju naših organi-
zacij in življenju posameznikov. Beležili bomo tudi zanimivosti iz Slovenije ter po-
gledali tudi kaj delajo Slovenci v zamejstvu in drugod po svetu. Prepustili bomo
tudi prostor našim domačim piscem in se ob prilikah ozrli v našo slovensko pre-
teklost. Potrebam naših mladih bomo poizkušali zadostiti s članki v aneščinu
a našim podjetnikom bo, kot vedno, na rapolago prostor za oglaševanje.

Morda bomo tudi in tam priobčilkaj polemičnega, toda naše vodilo bo vselej:
Slovence združevati, kajti le v skupnosti in slogi je naša moč!

ZOPET PODPORE

Federalni minister za Imigracijo in Et-
nične zadeve Avstralije je naznanil rezul-
tate prošelj, katere so etnične skupnosti
vložile za podporo pri programih samopo-
moči.

Vsega je bilo razdeljeno 2.43 milijone
dolarjev, kar predstavlja celotno pomoč
za leto 1986-87. Ministrstvo je prejelo
207 prošelj.

V marcu mesecu pa bo v javnem časo-
pisju objavljen razpis za vlogo prošelj za
leto 1987/88.

Od organizacij, ki jih tvorijo naseljen-
ci iz področja Jugoslavije bodo prejele
podpore sledeče:

V NSW: Macedonian - Australian
Welfare Association of NSW.

V Viktoriji: Australian Yugoslav Welfa-
re Society (z podporo); Croation Com-
munity Welfare Association of Victoria.

V Queenslandu: Yugoslav - Austr-
alian Centre "Jedinstvo" (polovico podpo-
re).

V Južni Avstraliji: Croation Club Ade-
laide Inc. Slovene Centre (polovico pod-
pore); Macedonian Orthodox Community
of Adelaide and South Australia (polovi-
ca podpore); Serbian Community in Av-
stralia (polovica podpore), Yugoslav
Centre of South Australia Inc. (polovica
podpore).

Zahodna Avstralija: Macedonian Com-
munity of W.A.

POMOČ ŠTUDENTOM

Federalna vlada bo dala nadaljnjih
4.5 milijonov dolarjev podpore studen-
tom visokih šol.

Ta podpora naj bi v glavnem pomagala
onim študentom, katerim bo težko
plačati 250 dolarjev administrativni stroš-
kov. Tega plačila, ki je bilo uvedeno v
proračunu lanskega avgusta pa bo opro-
ščenih približno ena tretjina vseh štu-
dentov.

SLOVENSKI JADRALCI

Preko 300 rojakov iz Avstralije je
pozdravilo slovensko ekipo jadrskih
letalcev, ob slavnostni otvoritvi med-
narodnih tekem v soboto 17. januarja
v Benallu.

Te tekme se, ko pripravljamo to
številko 'Vestnika' za tisk, še vedno
vrše. Sodeluje 30 držav, med katerimi
je Jugoslavija smatrana ena najboljših.
Kot njeni tekmovalci-piloti sodelujejo
sami Slovenci in sicer Miran Ferlan,
Igor Kolarič, Franc Peperko in Vojko
Starovič. V podporo pa jim je še večje
število tehničnih strokovnjakov.
Letijo na letalih, ki jih je načrtovala in
izdelala tvrdka ELAN v Begunjah. ELA-
Nova letala uporabljajo tudi nekatere
druge državne ekipe.

SRBSKI MINISTER - JUGOSLOVANSKI JEZIKI

Koncem preteklega leta je bil na obis-
ku v Avstraliji srbski minister za vzgojo
g. Milomir Petrovič. V Canberri je imel
razgovore s federalnim ministrom za
šolsko vzgojo Susan Ryan. Vsebine teh
razgovorov so bile zadeve šolstva, ki za-
devajo Jugoslavijo (zakaj ne samo Srbijo
Op. ur.) in Avstralijo.

Senatorica Ryan je dejala, da je g. Pe-
trovič predlagal več načinov vzgojne iz-
menjave med obema državama ter tudi
ponudil mladincem ki končujejo jugoslo-
vanske študije, štipendije njegove vlade,
katere bi jim omogočile obisk Jugosla-
vije. Ta ponudba štipendij bi seveda po-
večala število onih ki bi se hoteli učiti
srbohrvaščine na avstralskih višjih šolah.

JOSIP VIDMAR:

"Ločenost slovenstva od hrvatstva in
srbstva je navzlic vsej nedvomni sorodno-
sti in tudi navzlic temu, da smo se strnili
v skupno državo neuttajljivo dejstvo" (Iz
knjige Josipa Vidmarja 'Slovenska pisma')

COMMONWEALTH OF AUSTRALIA
Australian Citizenship Act

Certificate of Australian Citizenship

JOUR CITIZEN

born on 28th May 1950
having applied for a Certificate of Australian Citizenship, and having satisfied the conditions
prescribed by the Australian Citizenship Act 1948 for the grant of such a Certificate.

I, the Minister of State for Immigration and Ethnic Affairs,
hereby grant this Certificate of Australian Citizenship to the aforementioned applicant who shall be
an Australian citizen on and after 1st September 1984.

Issued by authority
of the Minister of State
for Immigration and
Ethnic Affairs.

Chun Hurford

REGISTERED IN 1984
1000-0000000000000000
AND 1984/0000000000000000

No. 1000000000000000000000

VIZA ZA TRI LETA

Od 1. januarja 1987 je v moči nova u-
redba po kateri bo vseljencem izdana ob
prihodu v Avstralijo 3 leta veljavna viza za
potovanja izven Avstralije.

Do sedaj so morali novonaseljenci ob
vstopu v Avstralijo prebivati tukaj nepre-
kinjeno najmanj 12 mesecev.

Vsi oni, ki so se naselili v Avstraliji

med 1. januarjem 1984 in 31. decembrom
1986, pa sedaj dobe novo tri leta veljavno
vizo, ako zanj zaprosijo.

Po treh letih, ko bo veljavnost prve vi-
ze zapadla, bo naseljencem na prošnjo iz-
dana nova viza, ki bo veljavna 5 let v slu-
čaju, če bodo dokazali namen, da se za
stalno naselijo.

DRUŠTVENO ŽIVLJENJE

Vsa slovenska društva po Avstraliji so v decembru zbirala svoje članstvo na tradicionalnih prireditvah kot so: Miklavževanje, Božičnica in Silvestrovanje.

Kot zremo so bile prireditve v Melbourne pri SDM, Jadranu in Planici izredno dobro obiskane, čeprav je število ljudi na nekaterih prireditvah v preteklem letu nekoliko upadlo. To nam kaže, da je naš človek še vedno rad prisoten pri zadevah, ki mu prinašajo spomine na star kraj in mladost.

Od Perthia preko Adelaide pa do Sydneya in Brisbane, je Miklavž obiskal

slovenske malčke pa tudi nekatere odrasle presenetil z darili, ki niso vedno bila resnega značaja.

V vseh naših društvenih dvorinah pa smo si ob prepevanju Kolikor kapljic toliko let ob koncu starega leta zaželeli, da bi novo bilo vsaj toliko naklonjeno kot staro.

V prvih tednih januarja pa tudi po društvi življenje nekoliko zamre, saj se vse vedno večje število Slovencev podaja na počitnice na deželo ali pa kar preko morja.

V ALBURY-WODONGA

Počitniška doba je za mnoge doba potovanja. Tako so Peter in Iva Mandelj ter Joško in Marija Volčič obiskali Brisbane, Gold Coast, Sunshine Coast in Sydney. Na povratku v Melbourne pa so se ustavili v domu društva 'Snežnik' v Albury in se fotografirali s društvenimi funkcionarji.

PIREDITVE NAŠIH DRUŠTEV:

S.P.S.C. JADRAN, 3 Duncans Lane, Diggers Rest

14. marca 1987 – Mladinski dan - Obletnica Otona Župarčiča
20. aprila 1987 – Velikonočni ponedeljek – Piknik s plesom

S.D.M., 82 Ingrams Rd., Research

21. februarja 1987 – Pustna zabava in nagraditev pustnih šem
8. marca 1987 – Športni dan s piknikom
20. aprila 1987 – Velikonočni piknik s plesom

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA DONVALE TRAVEL

1042/1044 DONCASTER ROAD;
EAST DONCASTER, VIC. 3109
TEL.: 842 5666 (ALL HOURS)

Obiščite našo pisarno ki ima lastni prostor za parkiranje. Po želji pridemo tudi na vaš dom. Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Avstraliji ali preko morja (pri nabavi potnih listov, viz...) Vam je na uslugo:

Private car park available. We also come to your home if you desire. Regarding any aspect of your travel requirements: Overseas, Interstate, Cruises, Hotels (Passports, Passport photos, Visas, all travel documents etc...) Contact:

Eric Ivan GREGORICH

DONVALE TRAVEL SERVICE
1042/1044 DONCASTER ROAD,
EAST DONCASTER, VIC. 3109
TEL.: 842 5666 (ALL HOURS)

Ime GREGORICH je med viktorijskimi rojaki že od leta 1952 dobro poznano in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje

F. LIKAR NOMINEES Pty. Ltd.
T.A. Ascot Moonee

RADIATOR SERVICES
408 Mt. Alexander Road, Ascot Vale.

POPRAVLJAMO
vsakovrstne motorne hladilnike-radiatorje
Tel. 370 8279 – A.H. 337 2665

ZA VSA TISKARSKA DELA
se z zaupanjem obrnite na

DISTINCTION PRINTING
164 Victoria St., Brunswick, Victoria
Tel.: 380 6110

Lastnik: Simon Špacapan

KUNTNER PRI NAŠIH DRUŠTVIH

Ob svojem prvem obisku v Melbourneu je v nedeljo 11. januarja slovenski pesnik g. Tone Kuntner imel priliko videti kaj so si ustvarila naša tukajšnja društva s pridnim delom in spretnostjo svojih članov. Pri S.D.M. se je čudil lepoti okolice in objektov in se seveda tudi nekajkrat fotografiral. Tukaj ga vidimo na "Vaškem trgu" pred gornjim vhodom v dvorano.

(Foto Simon Novak)

Tudi na 'Jadranu' je bil pristrčno sprejet in presenečen, nad vsem kar so si uspeli zgraditi v tako kratkem času. Vse to mu je s ponosom razkazoval predsednik 'Jadrana' g. Frank Iskra, s katerim ga vidimo na fotografiji. (Foto M. Peršič)

VAŽNO!

— SPREMENJEN DATUM —

VAŽNO!

PUSTNA ZABAVA

pri S.D.M. bo v soboto

21. FEBRUARJA 1987
(in ne v nedeljo 15. februarja)

Vsi, mladi in stari dobrodošli — Zabave bo poln koš
Za najboljše maske — lepe nagrade

VAŽNO!

— SPREMENJEN DATUM —

VAŽNO!

AKTIVNOSTI SIM V LETU 1987

Slovenska Izseljenska Matica je vsem društvom, radijskim uram in časopisom poslala okrožnico, v kateri sporoča načrt svojega delovanja v letu 1987.

Na prvem mestu navajajo, da so slovenskim organizacijam v Avstraliji ponudili v letu 1987 organizacijo gostovanja Lutkovnega gledališča iz Ljubljane in pa obisk učiteljice folklorne Ljube Vrtovec.

Radijskim uram bodo tudi letos pošiljali nove plošče in kasete ter zvočna pisma.

Poleti bodo imeli v Kranju sedaj že šesto poletno šolo slovenskega jezika. Predvidevajo pa tudi organizacijo zimske šole poletnega jezika v obdobju januar-februar 1988.

Razpisane so ponovno štipendije za visokošolski študij v Sloveniji.

Pripravili bodo tudi takozvane izlete "Po poteh narodnostne in kulturne dediščine". Pri pripravljanju teh sodelujejo slovenski strokovnjaki iz področja etnologije, umetnostne zgodovine in turizma. Na teh izletih bo možno spoznati najlepše kulturno-umetniške spomenike, stare slovenske obrti, kmečko življenje, značilnosti posameznih pokrajin, kulinarčne specialitete itd. Ti izleti naj bi bili

predvsem velike vrednosti za otroke, ki Slovenije še ne poznajo. Cena pa bo približno 125 avstralskih dolarjev na dan na osebo.

V Škofji Loki bo 4. julija 32. izseljenški piknik. Po ostali Sloveniji pa bodo v Kamniški Bistrici 18. julija in v Moravcih pa 9. avgusta.

Za potomce slovenskih naseljencev pripravljajo novo revijo v angleščini "Echo from Slovenia". Ta revija bo prinašala kulturne, gospodarske, geografske, turistične in zgodovinske informacije o današnji Sloveniji.

Kot novo posebno pomembno dejavnost omenjajo zbiranje gradiva, ki priča o življenju in delovanju slovenskih izseljencev in njihovih društev. V tej nalogi bi jim bila zelo potrebna pomoč naših društev v tem, da bi jim poslali dokumente o njih ustanovitvi in delovanju.

Nadalje pa vabijo tudi k sodelovanju pri publikacijah "Rodna gruda" in "Slovenski koledar" in to z dopisovanjem in razširjanjem.

Z letošnjim letom bodo pričeli pošiljati "Rodno grudo" z letalsko pošto za letno naročnino 22 avstralskih dolarjev.

POŠTA IZ SYDNEYA

"POSLEDNJI MOŽ"

V petek, 12. decembra zvečer je igral-ska družina verskega središča iz Merry-ladnsa uprizorila veseloigro v treh dejan-jih z naslovom "Poslednji mož". Igro je napisal češki avtor F. X. Svoboda, v slovenščino pa jo je prevedel in priredil za naše razmere Fran Govekar. Režiser igre je bil g. Ivan Koželj, ki je skupaj z igralci pokazal veliko pridnosti in iznaj-dljivosti, saj so se igro naučili v slabih treh mesecih. Tudi odrski mojster g. Dane Brkovec se je izkazal. Spet je do-kazal kako rad ima gledališče in čeravno tokrat ni sam nastopal, je bil marljiv sve-tovalec svoji ženi Zofki, ki je na odru na-stopala prvič v vlogi plahe mame Petelin-ke. (Pa je tudi v resnici bila plašna in živ-čna preden se je zavesa dvignila zares ...) Na koncu premiere sem jo res veselo ob-jela, da je svoj ognjeni krst na odru tako uspešno prestala.

Posebej je treba pohvaliti tudi očeta Petelina, g. Jožeta Košorok, ki se je kot najstarejši igralec besedilo igre prvi naučil in nam je bil vsem za vzgled pridnosti.

G. Hinko Nell pa nas je spravljaj v zad-rego. Ves čas na vajah ga je bil en sam smeh in šala in "gruntanje" kako bi sle-paril, kam bi si svoje besedilo obesil, da bi ga lahko kar sam čital. Opozarjali smo ga namreč, da ne sme preveč očitno gle-dati šepetalko. In potem je poskušal s ka-seto, da bi z vrvico v ušesu poslušal ... In ker ni nobeno sleparjenje boljše, kot če se vlogo naučiš, se je z njim kar čez noč zgodil čudež, da je vse znal. In verje-mite mi, njegovega besedila res ni bilo ma-lo.

Posebej je treba pohvaliti mlade igral-ce, Petelinove otroke, ki so že v Avstrali-ji rojeni mladenke in mladeniči. Jožica Modrijančič je v vlogi hčerke Zdenke res pokazala veliko nadarjenost. Zelo lepo se je živela v vlogo. Ravno tako Boris Tom-šič, v vlogi študenta Slavka, ki rad pokuka v kozarček. Tudi služkinja Barica in njen ženin mornar Peter Šarkan, sta bila prikupen parček. Gimnazijko Tončka pa je prav lepo zaigrala gđc. Marta Jereb, ki je na obisku pri stricu šele nekaj mesecev in se je prav rada pridružila naši igralski družini.

Doktorja Gaberščka je zaigral g. Loj-ze Kmetič, ki smo ga v preteklosti tudi že večkrat videli na odrskih deskah. Igral je ženina najstarejše hčerke Helene, kate-re vlogo so zaupali meni. Moram reči, da sem s svojim ženinom imela na vseh vajah kar veliko šale. Vedno je kaj pozabil.

In naj vam povem še kratko vsebino igre. Zelo hud oče Petelin ima skromno in boječo ženo, mamo Petelinko, s kate-ro imata tri otroke. Najstarejša je hčerka Helena, srednje veseli sin študent Slavko in najmlajša je hčerka Zdenka. In tu je še služkinja Barica s svojim ženinom – mornarjem, Zdenkin ženin ing. Sodar, Helenin ženin dr. Gabršček in Slavkova nevesta Tončka Kavčič – gimnazijka. Oče svoje otroke neusmiljeno teror-i-za in jim brani imeti svobodno voljo in kakršno koli svobodo pri izbiri živ-ljenjskega tovariša. On sam bo izbral ženina hčerkama in nevesto sinu.

Ženinu, inž. Sodarju je vsega dovolj in sklone, da bo svojo nevesto Zdenko rešil iz domačega pekla. Pride na njen dom in vsi trepetajo, kaj se je zgodilo. Sodar pa je bil premeten mož in ovi-je očeta Petelina okrog prsta in ga

prepriča, da bi ne bilo slabo, če bi od žene in otrok slišal, kaj si mislijo o njem. Zmenita se, da bo oče Petelin navidezno odpotoval, v renici pa bo kakor nagačen pajac sedel pred njim. Žena in otroci mu bodo tako v obraz povedali, kar si mislijo o njem. In to se zgodi. Vsi, razen inž. Sodarja, mislijo, da imajo pred seboj nagačenega pajaca in se junaško izprsijo pred njim. Oče posluša. Ko pa ga drzna študentka Tončka, sinova nevesta, prosi za ples, Petelin nevede vstane in povzroči ne-popisen preplah; "saj je vendar živ..." in vsi se razbeže.

Oče Petelin skrušen vidi, da je pre-trdo ravnal s svojo družino in da je svoj prosti čas izrabljaj v nepravie na-mene. Inž. Sodar očetu obljubi delo pri svojem gradbenem podjetju in oče da blagoslov vsem trem otrokom, da se smejo poročiti z izbranci svojega srca.

Gledalci so se očetu gotovo najbolj nasmejali, ko jih je po žlički pital z vodo, češ, da je to najbolj zdravo, pa inž. So-darju, ki je vso zbrano družino povabi bil okrog mize in jih nato s krožniki in kozarci vred zapodil okrog mize, češ, da je zdravo med "maširanjem" jesti...

In za konec naj pohvalim še g. Ivanko Šimec, našo šepetalko, ki je prihajala na vaje od najbolj daleč, ki je kaj dobrega spekla in prinesla na vaje, da smo se posladkali in je tudi vaje, da smo se posladkali in je tudi priskrbela igralkam nekaj obleke.

Vsi igralci so se g. Koželju, kot režiserju na koncu iskreno zahvalili za trud s primernim darilcem, ki naj ga spominja na uprizoritev igre "Poslednji mož". On pa je izrazil upanje, da bi igralci s to veselo igro prinesli malo smeha in dobre volje tudi v druge slovenske naselbine, kamor naj bi šli gostovati po novem letu.

Predsednik Slovenskega društva Sydney, g. Štefan Šernek, se je 12. decembra srečal z Abrahamom. Kar približno 90 gostov se je zbralo za bogato obloženo mizo v Horsley Parku, kar je organizirala njegova marljiva žena Anica, da so skupaj proslavili 50. letnico zavedne-ga Slovencev in pridnega društvenega de-lavca. Le tako naprej g. Šernek in še na mnoga vesela in zdrava leta!

Ženski krožek Slovenskega društva Sydney pa je v nedeljo 21. decembra orga-niziral svoj drugi uspeli piknik. Obisk je bil zadovoljiv in za spremembo so na-mesto "Pokaži kaj znaš" marljive žene organizirale tombolo z lepimi dobitki. Samo upamo lahko, da bo ženski kro-žek SDS tudi v novem letu tako mar-ljivo deloval in popestril še mnogo ne-deljskih popoldnevov v društvenih pro-storih.

Lepe pozdrave iz vročega Sydneya vam pošilja

Danica Petrič

Tudi sedemdesetkrat sedemdeset milijonov ne napravi človeka bogatega, če njegovo srce kriči po še večjem bogastvu.

M. TWAIN

SLOVENSKI PLEZALCI V AVSTRALIJI

Pri Vestniku smo se pogovarjali z Matjažem ter mu zastavili par vprašanj, na katera nam je prav rad odgovoril:

Kdaj se je začela nova panoga prostega plezanja v Sloveniji, kje ste že plezali in kakšne uspehe ste dosegli?

"Plezalni šport je v Sloveniji po rezultatih med vodilnimi, skupaj z alpskim smučanjem, smučarskimi sko-ki. Seveda je alpinizem kot tak nima arene, to se pravi nima publike, zato ni toliko poznan ljudem. Vsled tega se v Sloveniji še ni komerciariziral.

Alpinizem pa se deli na več pa-nog. Znale so naše odprave za zav-zemanje najvišjih vrhov. V tem smo Slovenci imeli že mnogo uspehov, vključno prvenstveno smer na vrh najvišje točke našega planeta Mt. Eve-rest po njegovem zahodnem grebenu.

Druge struja je klasičen alpinizem, kjer se mešata led, skala in sneg, sredo-gorje, naši hribi, to se pravi Julijske al-pe, Karavne in Kamniške ter Central-ne alpe, nekje do višine preko 4000m, kot npr. Mt. Blanc. Sedaj se je pričelo potovati v druga gorstva, predvsem iimam v mislih Pamir, Kavkaz, Karakom v Pakistanu in seveda Andih v Južni Ameriki, kjer je isti slučaj kot tukaj, kjer so v naši zimi tukaj ugodne razmere. Tako se je sezona našega alpinizma raztegnila čez celo leto.

Seveda iz te ideje potem ni bilo nič. Ostalo pa je še vedno nekaj filmov, nare-jenih v tem področju, kot na primer Kekčevi filmi.

Težava tedaj je bila v tem, da snemalci niso bili alpinisti in niso mogli biti prisotni tam, kjer se plezanje dogaja. Zadnja tri leta pa smo planinci in snemalci združili sile in pričeli delati amatersko filme, ki so jih delali sami plezalci. Tako je nas-tala fantastična zbirka filmov, ki je en-kraten dokument o uspehih naših plezal-cev po vseh delih sveta. Tu imamo film iz Aconcague, filmi iz Severne Amerike, iz Pamurja, kjer so prikazani naši smučarji na najvišji trasi sveta. Iz tega se je razvilo to, da je televizija pokazala del-no zanimanje in poskusila prikazati te uspehe na bolj profesionalni način."

Ali greš tudi ti, Matjaž, čestokrat s plezalci v gore?

"Jaz sem nekako zrastel iz tega alpinističnega filma. Zaposlen sem že 2 leti pri TV Ljubljana kot snema-lec in trenutno delam te alpinistične filme, kjer sem trenutno edini, ki znam ravnati s to posebno 16 mm kamero profesionalno."

Kaj tudi plezaš zraven?

"Da, nekako tudi, čeprav nisem alpinist te kategorije, kot so fantje, s katerimi grem. Plezam z njimi, poma-gam si z vrvjo, tako da lahko vidimo s prve roke, kako se stvari dogajajo."

Ob povratku v Slovenijo sta slovenske plezalce na letališče Tullamarine spremlja zastopnik slovenske oddaje radio 3 EA in urednik Vestnika. Od leve na desno so: Matjaž Fistravec, Ivo Leber, Barbara Suša, Tadej Slabe, Marijan Peršič in Srečo Rehberger.

V Južni Ameriki so naši premagali tisočake od Bolivije do Potagonije, kjer pa višina ni tako pomembna, kot pa nadvladanje klimatskih težav in plezanje kadar vreme dopušča. Tako npr. smo porabili v enem od zadnjih podvigov 36 dni za 1 km vertikale. To smo pos-neli tudi na film.

Snemanje filmov o plezanju so poskusi pokazati našim ljudem naše hribe in tudi kjer hodimo okrog po svetu. Ti poskusi so že stari. Začetki segajo nekako med dve vojni. Na pri-mer film z Jožo Čopom "Triglavske strmine", "V kraljestvu Zlatoroga" itd. Ti govorijo o lažjih pristopih, o plezanju severne Triglavske stene, v času, ko je ta bila nekaj naš narodni mejnik za časa nemškega potujčevanja. Člani alpskega kluba "Skala" iz Ljub-ljane so prvemu vzponu preko severne stene Triglava, ki so ga napravili Nemci, dodali veliko število svojih slovenskih smeri.

Po drugi svetovni vojni se film po-novno snema v Triglavskem svetu. Nekoč so se bavili z idejo, da bi naredili evropski Hollywood, v območju Kranjske Gore, Planice in Tamarja, kjer je menda največ sončnih dni v celi planinski srednji Evropi.

Kako vam je bilo tukaj v Avstraliji?

"Dežela je precej drugačna, mogoče ima ma lo sličnosti s severno planjavo Južne Amerike. Klima je prijetna, ko se človek navadi, čeprav smo v začetku imeli malo težav. Pričakoval sem seveda več sonca."

Ali je bila smer, ki ste jo preplezali tukaj na Mt. Arapiles zelo zahtevna?

"No, Arapilovsko pogorje, z evrop-skimi očmi, ne zasluži tega imena. To je mali grič, visok nekako 350 m, kjer so potem zanimive te stence. Malo predno smo mi prišli se je končal mednarodni alpinistični dan, kjer je bilo zastopanih 25 dežel iz vsega sveta."

Tadej in Srečo sta preplezala steno desete stopnje. Potrebnovala sta za to teden dni efektivnega plezanja, pet dni poskusov, da sta potem preplezala steno."

Kaj pa imaš v načrtu za bodočnost?

"Jaz osebno bi moral iti na Himalajo, toda, ker imam v družini istočasno srečen dogodek, najbrž ne bom šel. Poleti bom šel mogoče v Colorado ali v puščavo v Nevado, kjer so zanimivi plezalni stolpi."

Boš še prišli v Avstralijo?

"Če bi bilo po moje, bi človek kar prišel še nazaj v Avstralijo."

URBAN ELECTRICS

za vsa električna dela privatne ali industrijske vrste
popravila in instalacije

Lastnik: JACK URBANČIČ
'A' Grade Electrical Contractor

2 Adair Crt.
WANTIRNA, Vic., 3152

Tel.- 221 8139

kaj, kje, kdo?

V torek 9. decembra je na svojem domu v Kew, ko se je vrnil z dela, nenadoma dobil srčni napad in mu podlegel RADO ŠKOFIC.

Pokojnik je bil rojen v Ljubljani dne 16. januarja 1924. Kot študent se je po končani vojni umaknil v Avstrijo, kjer je v Gradcu na univerzi nadaljeval svoje študije. Čez nekaj let potem se je preselil v Argentino, se tam poročil in si ustvaril družino.

Ko so otroci malo odrasli se je pokojni Rado z družino preselil v Avstrijo in se nastanil v Melbourneu. Vsa leta je bil s celo družino povezan s slovenskim verskim središčem v Kew, zlasti kot odličen pevec cerkvenega zbora.

V sredo, 10. decembra zvečer smo ob njegovi krsti in udeležbi velikega števila njegovih prijateljev in znancev zmolili rožni venec. Naslednji dan, v četrtek 11. decembra pa smo po pogrebni maši spremili Radota na Keilorsko pokopališče, kjer je dobil svoje poslednje počivališče. Pri odprtem grobu so mu pevci pod vodstvo sestre Silvestre zapeli v slovo "gozdič je že zelen".

Počivaj v miru dragi Rado in naj ti bo lahka avstralska zemlja.

FRANC SMRDEL, ki je bil rojen v Knežaku 10 oktobra 1929 je umrl na 13. novembra 1986. Pokopan je bil v Keilorju na 17. novembra. V Avstralijo je prišel leta 1958. Tu se je poročil s Štefanijo Bajsič in imel z njo, sedaj že odrasla, sina Johna in hčerko Sonjo.

Včasih je bilo tako, da so se dedki in babice največ držali doma za pečjo. No novi časi in nove navade in to več ne drži. Nasprotno, menda jih prav to podžiga k še večji energiji, češ saj še nismo tako stari, da bi morali v kot. Tako je vsaj pri nas na 'hribu' v Elthamu. Babice in dedki so med najbolj aktivnimi.

Primer: Verner in Mila Remšnik sta na 9. januarja zopet postala dedek in babica. Hčerka Vera, ki je poročena s Keith-om Lavis je povila sinčka, katere mu bodo dali ime Joshua James.

Očku, mamici, babici in dedku ter vsem tetam in stricem najiskrenejše čestitke!

Primer: Na sam božič, 25. decembra 1986 pa sta ponovno postala babica in dedek Andrej in Zorka Fistrič, pridružila pa sta se jima tudi Marija in Jože Golenko.

V bolnišnici Diamond Valley je namreč bila rojena punčka Madeleine, kate-re očka in mamica sta Albert Fistrič in njegova žena Julie, roj. Golenko.

V bolnišnici v Prestonu je po dolgotrajni in težki bolezni na 1. januarja 1986 umrla ga. REZIKA KRIŽANIČ. z dekliškim priimkom Horvat.

Pokojnica se je rodila leta 1941 v vasi Bakovci v Prekmurju. V Avstralijo je prišla 1. avgusta 1960. Tu se je spoznala z Antonom Križaničem, s katerim se je poročila 25. februarja 1961. Svatbo sta imela v tedanjem Slovenskem domu v Carltonu, ki je bil ob tej priliki prvokrat uporabljen za tovrstno funkcijo.

Poleg soproga jo bosta težko pogrešali še hčerki, že poročena Betty in pa mlajša Jenny.

Kot člani in podporniki S.D.M. je družina Križanič rada sodelovala v društvenem življenju in hčerka Betty je bila leta 1983 izbrana za Lepotico slovenske skupnosti.

Pokojno Reziko so ob številnem spremstvu prijateljev položili k večnemu počitku v ponedeljek 5. januarja na pokopališču v Kew.

Tragična nesreča se je pripetila v soboto 27. decembra 1986. Ko se je 18-letni Danny Borak iz North Altona vračal ob železniški progi proti domu ga je do smrti povozil vlak. Nesrečni mladenič, ki je nečak družine Antona Knapa, našega naročnika iz Warragula, je bil pokopan v sredo 31. decembra.

Drag prijatelj!

Ne najdem besed, s katerimi bi se dovolj iskreno in pristrčno zahvalila za vso pomoč, ki ste jo nudili, kjerkoli je bilo. Za udeležbo pri sv. maši in molitvah ter darove za rože, ki so bile v namen gradnje doma počitka. Naj izrečem v toplih besedah zahvalo za vse dobrote, ki so bile poklonjene v zadnje darilo naši pokojni mami Terezi Slavec.

Vsem Bog poplačaj!

hčerka Berta Žele in družina

Po dolgi bolezni je 28. novembra 1986 zadet od kapi umrl TONY WEST, z izvirnim priimkom KLANJSEK. Rojen je bil 11. novembra 1928 v Boštanj ob Savi. Pokopan je bil na pokopališču v Altoni.

Slovenski versko središče v Kew ima zopet dva stalna duhovnika. Patru Baziliju se je v ponedeljek 8. decembra pridružil mlad pater frančiškan Tone Gorjup.

Verniki so mu še isti večer po ponovljeni novi maši, napravili lep sprejem v Baragovi dvorani pod cerkvijo sv. Cirila in Metoda v Kew.

BEOGRAJSKI NADŠKOF – SLOVENEK

Vatikan je v decembru imenoval za novega beograjskega nadškofa dr. Franca Perka, potem ko je sprejel odstop dose-danega škofa msgr. Alojzija Turka.

Dr. Franc Perko je bil rojen leta 1929 na Krki na Dolenjskem. Za duhovnika je bil posvečen leta 1953. Zdaj je bil profesor na ljubljanski teološki fakulteti. Je član papeške mednarodne teološke komisije pri kongregaciji za nauk vere, predvsem pa je znan kot poznavalec vzhodnega krščanstva. Je član sveta za odnose z verskimi skupnostmi pri predsedstvu RK SZDL Slovenije.

Papež je obenem povzdignil apostolsko administraturo Banata v škofijo ter ustanovil beograjsko cerkveno metropoli-jo s sedežem v Beogradu, ki obsega še škofiji v Subotici in Zrenjaninu.

NOVI PREDSEDNIK SIM

Na rednem občnem zboru S.I.M., ki se je vršil 19. decembra 1986 je bil izvoljen za novega predsednika Mitja Vošnjak.

Delegati so tudi sprejeli poročilo o dejavnosti v preteklem letu, o načrtu za prihodnje leto in o spremembah statuta. Sprejeli so tudi akt o ustanovitvi nove revije "Yu Echo from Slovenia", ki bo izhajala vsake tri mesece v angleškem jeziku. Ustanovljena jo skupno S.I.M. in Gospodarska zbornica Slovenije.

ANTON INGOLIČ – 80 LETNIK

Za 80-letnico pisatelja Antona Ingoliča je v založbi Mladinske knjige izšla njegova najnovejša knjiga, tretji del Ingoličeve biografske trilogije "Leta dozorevanja". Prva dva dela sta izšla leta 1979 pod naslovom "Zgodbe mojega jutra" in leta 1982 "Nemir mladostnika".

Od leta 1932, ko je "Ljubljanski zvon" objavil prvo zgodbo mladega Ingoliča "Hiša št. 52" pa do sedaj je pisatelj napisal sedemdeset izvirnih knjig. Od teh se jih je samo v izvirniku nabralo za 800.000. Štiriindvajset naslovov pa je bilo prevedenih na 14 tujih jezikov.

DOBRODOŠLICA PATRU – TONETU GORJUPU

Po dolgi prišel dan,
ko ptica je vzletela,
med krila svoja vzela te
in v svet je poletela.

K rojakom svojim si prispel;
srčno smo te veselili,
delelili skupaj božji kruh
in vse, kar bomo želi.

Naj bo domač ti vsak obraz
in topli dom med nami –
kaj druga bi želeli še,
da Bog z veliko za nas te hrani.

Ivan Lapuh

Uredništvu VESTNIK-a

"Navada je železna srajca" – pravi stari slovenski pregovor. Kajne, malo čuden zažetek, toda namenoma sem ga uporabil, kajti navado imam, da že takoj ob prelomu leta poravnam moje dolžnosti, prilagam za naročnino Vestnika za leto 1987 vsoto 12 dolarjev, kar za moje pokojninske finance vsaj še za letos ne bo tak primanjkljaj, saj gre za slovensko tiskano besedo!

Odkrito lahko rečem, da se vsake številke razveselim, saj v vsaki najdem kaj poučnega in koristnega iz sedanjih in iz "dobrih starih časov", saj se čudim, kje vse poberete, te že zdavnaj pozabljene stvari, ki so še vedno zanimive, zlasti za nas stari rod, ki smo jim bili več ali manj priča. Saj mlajši rod tega ne razume in ga isto ne razume in ne verjame, toda resnica se ne da zatajiti!

Nadaljujte isto začrtano pot v novem letu ter pozdrav sodelavcem pošilja naročnik

Janez Primožič

MIRKO ANTONČIČ, rojen leta 1932 v Stomažu pri Sežani je prišel v Avstralijo nekako koncem leta 1950. Prvo njegovo sporočilo je povedalo domačim v Sloveniji, da se je nastanil v Queenstownu, Tasmanija. Od leta 1952 pa je imel naslov na poštni predal Wayantinah, 7140, Tasmanija.

Vse od leta 1955 pa sorodniki v Sloveniji niso dobili več njegove pošte, čeprav jim je Rdeči križ na poizvedovanje odgovoril, da Mirko še živi in da je postal avstralski državljan.

Sedaj pa je pred božičnimi prazniki prispel iz Postojne v Melbourne njegov brat Jožko z namenom, da zve za usodo pogrešanega brata in razumljivo je, da bi ga rad našel in videl, predno se s pričetkom marca vrne v Slovenijo.

Zato prosi tudi Vestnik, da povpraša svoje bralce za pomoč. Morda pa le kdo ve o pogrešanemu bratu. Morda ga je kdo nekdanje poznal, morda kdo ve ali je še v Tasmaniji, ali se je preselil kam drugam. Vsaka novica bo dobrodošla.

Ce ima torej kdo kakršenkoli po-datek o Mirku Antončiču, naj nemudoma sporoči telefonsko ali pismeno na Vestnikov naslov ali pa na naslov g. Peter Natlačen, 30 Hillside Grove, Airport West, Tel.: 3388614, kjer se trenutno nahaja brat pogrešanega Mirka Antončiča.

Tragična usoda je hotela, da je prav sedaj, za časa bivanja Jožka Antončiča v Avstraliji, v domovini umrl še preostali brat Stane.

SDM in VESTNIK-u

Želim vam vsem prav veselo in zdravo Novo leto 1987.

Vedno več naših Melbournčanov prihaja v tople kraje Queenslanda – sončne dežele.

Za Silvestrovanje pa gremo vsi Slovenci k Tonetu Zagorcu v Caloundra na "luštino".

Živeli Slovenci – lep pozdrav vsem!

Marjan Lauko

Čenjeni urednik!

Pošiljam letno naročnino. Zelo sem zadovoljen in rad berem Vestnik. Kar tako naprej – čestitam in lepe pozdrave.

Bernard Zidar

JOŽE URBANČIČ

Telefon: 465 1786 (Bus.)
850 7226 (a.h.)

KAL – CABINETS

STROKOVNJAKI ZA:

kuhinjsko pohištvo – mizarsko opremo kopalnic, umivalnikov itd. – vsakovrstne stenske omare in knjižne police.

SPECIALISTS FOR:

Kitchens – Vanity Units – Wardrobes – Book shelves

Če gradite novo ali pa obnavljate staro, obrnite se z zaupanjem na nas!

If you are building or renovating call on us with confidence!

15 COMMERCIAL DRIVE, THOMASTOWN, 3074

Življenje nas pelje po svoji vijugasti poti. Tu pa tam so postaje različnih dogajanj katerim posvetimo nekaj več pozornosti, kot v vsakdanju. Ena od teh in to, verjetno največja postaja vernega ljudstva je doživetje obiska svetega očeta.

Zadnji teden v novembru (86) si je Avstralija zapisala v zgodovino, kot najlepši in doslej največji dogodek te celine. Mnogi, ki so bile kakor živo ljudsko morje ob prisotnosti njegovih maš in govorov, je živi dokaz, da verno pa tudi neverno ljudstvo globoko spoštuje "človeka miru" — Jezusovega namestnika. Ni ga politika na svetu, ki bi lahko presežela tak dogodek in tako spoštovanje, ki ga ima Janez Pavel II. Kdor je bil prisoten v eni izmed teh množic, si je v svoji duši ponesel domov lep spomin. Ne morem si zamisliti občutka, kdo je imel s papežem osebni stik ali vsaj od njega prejel sveto obhajilo. Prav gotovo nepozabno za vse žive dni.

Tudi naša mladina je sodelovala in zastopala Slovenijo v skupnem "plesu miru" vseh narodnosti. V svoji katoliški šoli pa je hčerka Lidija bila izbrana, da se v imenu šole osebno sreča s papežem. Do tega pač ni prišlo radi zamenjave. Žal, da tudi v takih primerih mora nekdo dobiti občutek manjvrednosti. Vsekakor pa je glavno; koliko so nas papeževe besede ganile, ki so polne ljubezni in miru in koliko bo v nas ostalo, kar nam je govoril.

Na žalost pa tudi tako spoštovani osebi, ki se trudi za mir, preti nevarnost po življenju ali pa sramotenje na njegovih svetovnih poteh; celo od takih kričavcev, ki po ulicah vpijejo: "Mir na svetu!" Besedo "mir" pa je treba imeti, jo spoštovati in jo tudi dajati naprej. Zato pa se sveti oče trudi in bori, da bi mir vsejal v sleherni človeško srce.

Ob koncu teh vrstic pa se mi spomin sveže ponuja na četrtek v Melbournu na MCG. Suzane Steel, ki so ji zdravniki takrat odšteli še kak teden življenja, je v svoji želji, da zapoje papežu, res zapela tik pred njegovim prihodom v areno. Ko je pela pesem "The Holy City", se je marsikatero oko preko sto tisočere množice zarosilo. Pela je iz globine svoje ljubezni do Boga in pela je za prihod svetega očeta. Sreča, katera se je Suzani izpolnila, je precej tožna, a vendar za njo bogata. Četudi že vsa oslabela, je zbrala moči, katera je hotela z ljubeznijo podariti preko papeža Janeza Pavla drugega — Očetu, ki jo na njeni zadnji postaji pričakuje.

Dva tedna pozneje se je vlak življenja ustavil na Suzanini končni postaji. Bogastvo, katero je zdrsnilo v prepad iz njene kariere, se je vrnilo v drugačni luči, ko je doživela obisk nad obiski — papeža Janeza Pavla II.

Ivan Lapuh

RECOLLECTIONS OF THE PAPAL MASS AT FLEMINGTON

(Continued from page 1)

As journalist and photographer for "Vestnik", we were grouped together with other journalists and photographers no matter how important they were. Even though "Vestnik" is only a small publication catering for an ethnic minority group, it was a wonderful feeling to be treated just as important as these people working for newspapers like the Sun and the Age, not to mention the overseas newspapers.

The Media Centre was located in the Southern Cross Hotel. Here one could find a busy ballroom converted to a giant media office complete with computers, typewriters, TV monitors, photocopy machines, desks and numerous other devices. Here you could also meet journalists and press photographers from all over the world. We spoke to some people from USA, Rome and France.

One hour prior to the mass at Flemington, all media personnel who were recording the event had to meet at the Media Centre at 3.00 pm. Upon our arrival there

It is true, our camera was tiny, but for us, the photos we have made with it on this occasions — like the one above: Pope in his 'Popemobil' — shall be forever some of the most precious.

(Foto J. Škofic)

were six luxury buses that would take us to the venue. Getting on the bus was easy, thanks to the special identification badges we all had to wear, but once on the bus finding a seat became somewhat of a struggle. It seemed as if there was photographic equipment everywhere — along the aisle and even occupying some much needed seats. We eventually succeeded in getting somewhere to sit.

FEW MOMENTS VIP

Once the buses began to depart from the city hotel, we were stunned by the fact that there was no need for even the drivers to worry about the traffic that Friday afternoon. This was because we were being escorted by the Victorian police all the way. In other words we were given the same red carpet treatment as the Pope or any other dignitary gets when touring Melbourne. All traffic in the city streets was stopped by these police officers on motorcycles so that we could pass by. But this surprise was not all.

At this stage the Pope was just completing his visit to Ozanam House and thus was expected to be passing the main streets on his way to the racecourse. As a result of this, virtually the whole route to Flemington was lined with crowds of people. Seeing our buses drive past the added attraction of the police escorts, the people even began to wave at us. It was a strange feeling. One didn't know how to respond for we were not important officials. This experience at least gave us a glimpse of what life is like for a person of importance.

Once we arrived at the racecourse, the buses had to enter via a separate gate that was reserved for the police, media and of course for the Pope himself. As we were being driven down the hillside we could already see a lot of police officers surrounding the roadside. Our bus subsequently stopped at the stables, parking adjacent to a bus full of police officers. We admired them for we knew they were going to have a hectic and difficult day.

AT FLEMINGTON

From the stables all the media people had to walk through part of the race track to the area designated for our use. The walk was more difficult for some people especially the photographers who came alone and who had to carry all their equipment by themselves.

As we approached the area where the Mass was going to be held, we could already hear the rehearsals for the songs being sung. As members of the press we had certain privileges. We had our own canteen and rest area which also included small corner designated for the writing up of reports. TVs were installed where later we could watch the Mass as it was being telecast only metres away.

SMALL CAMERA — BIG JOB

As the time for the Pope's arrival was gradually nearing, we began to walk towards the area that was allocated for our use. Here I first saw just how many people there were. The space around us was completely surrounded by people yet where we were standing was hardly even occupied. We were situated to the left side of the Altar and although the view was excellent, John and I felt a bit discouraged when we realized that there was still a reasonable distance between us and the Altar. It seemed that every other photographer had a zoom lens, some very basic and others extremely complex. But all we had was a compact 35 mm camera and we weren't confident that we could get any good photographs.

While we were patiently waiting for the arrival of our important visitor, one of the media officials came to our area with a Police Liaison Officer. Out of curiosity John and I went up to them to hear the announcement they had to make. They were asking for additional people who would be interested in going to the other side of the grounds on a special stand set up for the media. As soon as we heard that more people could go onto the stand, John immediately put his hand up and I'm certainly glad he did.

In order to get to the stand we had to walk behind the Altar and past the Sacristy which was really a temporarily converted caravan. We were not permitted to cross this area alone. At all times, we must have a Police Media Liaison Officer with us. This was for obvious security reasons.

Approaching the foot of the stairs, leading to the stand were many police officers. Yet as soon as we approached them, we were treated like VIPs. Going up the stairs was not really fun. It was like climbing a 60 metre ladder. Once we got to the top, we suddenly felt the full force of the wind. Down below was nothing compared to the gale up above. Wearing winter jackets came in very useful.

WE CAN ONLY TRY

It wasn't long before John and I became once again selfconscious of our tiny camera. We were standing next to a photographer from one of Melbourne's daily papers. I will never forget the puzzled look on his face as he saw me tenderly clutching my beloved camera.

"You won't get much with that", he said eyeing me suspiciously.

"It's not our fault this is all we have" I thought.

"I will give it a try. You never know", I replied.

Before long we could see the Papal procession beginning at the far end of the grounds. From this stand the view

was incredible. Now I can truly say I know what it feels like to stand in front of 120,000 people. Watching the Pope coming closer and closer was wonderful from our position, but oh, how we wished we had a zoom lens!

As the Pope was approaching our stand, we could really feel his presence. He was no longer just the famous face we saw on television or read about in magazines. Seeing him close up made one perceive him as a real human being and without doubt an important human being with an even more significant role in our world.

Pope John Paul II was incessantly waving to the crowd just as we knew he would. But I was so surprised when he turned around immediately prior entering the gates leading to the Sacristy, to wave up at us — the media people.

TO BE A JOURNALIST...

While John and I were occupying the stand, we caught a glimpse of what the journalistic profession is really like. When the Pope was meeting important dignitaries by the Sacristy, all the photographers were huddled together on the little bit of space that faced that direction. Getting the best picture was of utmost importance. As he was making his way towards the Altar to begin Mass, everyone on the stand moved to the other side. We were lucky to get some reasonably close photographs of this particular procession as John reserved a place on one side, while I was taking photos on the other side. None of the photographers were ruthless as we sometimes see in the movies. You were politely asked to move if you were in the way.

UNIQUE EXPERIENCE.

Seeing the Mass from this perspective was so enthralling that we stayed on the stand longer than intended and since no-one told us to return to the other side, we remained there till the beginning of the Homily. We eventually went to the other side where we felt less removed from the people who were attending the service. Being attentive to the contents of the Pope's sermon, we almost forgot about the bus we had to catch back to the Media Centre. The bus (there was only one this time) was expected to leave at 5.30 pm. Yet by 5.20 we were still listening to the Mass. We soon after went to the Media tent to see if anyone else was there. The TV news crews were virtually all that were left and they were of no help to us. We then asked a policeman whether we were free to go to the stables and catch the bus. He said we had to be accompanied by a Media Liaison Officer. This we understood. Our next task was to find one of these people. We began to search everywhere, but no-where could we find one of these people. Then we went back to the tent and asked the same policeman what we could do as the bus was going to leave in 3 minutes. He agreed that there was no possible way that we could get to the bus in that space of time. He then told us to wait one minute while he went and consulted with another officer. When he returned, he beckoned us to hurry with him to his car.

It was here that John's dream came true. John proudly sat in the front seat while I occupied the back seat. I knew he enjoyed every second of that hurried ride especially the sharp meandering at the gates. When we arrived at the stables, we heartily thanked the police officer for his assistance and quickly scrambled onto the already departing bus. As soon as we got a seat, all we could reflect on during the whole trip back to the city was whether this had all really happened to us. It had been such an extraordinary day and such a wonderful experience that we'll never forget it.

By Irena Birska-Škofic

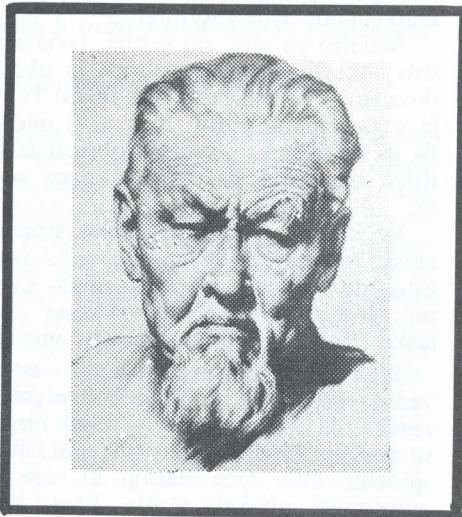
1872 1957
JOŽE PLEČNIK

TUDI PLEČNIKOVO LETO

V torek 6. januarja je minilo 30 let od smrti najbolj poznane slovenskega arhitekta Jožeta Plečnika.

Če ne bi bilo preteklo leto v Sloveniji posvečeno Primožu Trubarju, bi verjetno prišlo v slovenske anale kot leto Jožeta Plečnika. Saj po veliki in zelo uspešni razstavi Plečnikovih del v Pompidou Centru v Parizu so iste razstavne objekte prenesli v Ljubljano na Gospodarsko razstavišče, kjer si je razstavo ogledalo kakih sto tisoč ljudi. Razstavo so morali radi velikega zanimanja podaljšati in nje zadnji dan je bil 4. januarja. Ta dan je ob 12. uri v njej nastopil tudi godalni kvintet Slovenske filharmonije z Mozartovimi, Škerjančevimi in Dvoržakovimi skladbami. Od 8. do 20. ure pa so s posebnim žigom žigosali tudi znamke ter posebne pošte ovojnice.

Iz Ljubljane se bo razstava preselila v Barcelono, v marcu naprej v Karlsruhe; julija in avgusta bo v Münchenu in od septembra do novembra na Dunaju. V letu 1988 bo potovala po Italiji in morda tudi po Ameriki in morda še kje drugje po svetu.

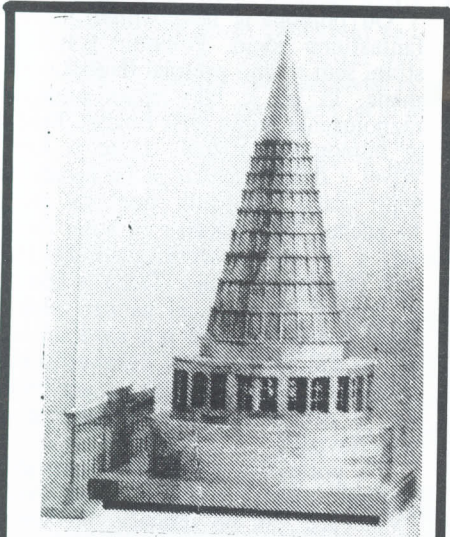

Jože Plečnik se je rodil 23. januarja 1872 v Gradišču v Ljubljani. Umrl pa je v Trnovem. Svojo kariero je pričel kot mizarški vajenec in jo končal kot eden mednarodno priznanih arhitektov, ki med svoje ustvaritve prišteva uspešno izvedene projekte na Hradčanih v Pragi, stavbe na Dunaju, ki predstavljajo prelomnico obdobja sodobne arhitekture. Moderni Ljubljani pa je dal svoj neizbrisni pečat ter za Slovence vzgojil celo generacijo arhitektov.

Že ko je bil star 25 let je imel svoj prvi javni nastop z opremo jubilejne razstave v dunajski Rotundi. Med svojim 28. in 39. letom je imel svoj atelje na Dunaju in potem do svojega 48. leta je bil učitelj na Umetno-obrtni šoli v Pragi.

Ko je dopolnil 48 let je postal profesor za arhitekturo Tehniške fakultete na ljubljanski univerzi. V njegovem 77. letu mu je bila podeljena prva Prešernova nagrada za arhitekturo. Še v svojih 80 letih je zapustil ljubljancem preurejene Križanke in zadnje leto pred smrtjo je izvajal dela na Brionih.

Njegova umetniška ustvarjalnost zajema načrtovanje stanovanjskih hiš, pohištva, svetilk, svečnikov, zamaškov za steklenice, cerkvenih poslopij, spomenikov in pokopališč. Univerzitetna knjižnica v Ljubljani, Tromostovje, tržnica, nabrežje Ljubljane so njegova dela ki jih pozna vsak Slovenec.

Maketa Plečnikovega načrta za slovenski parlament, 100 m visoko palačo. Umetnikov načrt je iz leta 1947.

V SLOVENIJI NI POLITIČNIH ZAPORNIKOV

Tako je izjavil predsednik RK SZDL Jože Smole v oddaji ljubljanskega radia ob koncu leta 1986. Dejal je, da so Slovenci v preteklem letu naredili velik korak v demokratizaciji družbe, da je proizvodnja normalno tekla, da ni bilo pomanjkanja osnovnih potrošniških izdelkov.

"Seveda je tudi na negativni strani bilance veliko postavk, najtežja med njimi je visoka inflacija," je dejal Jože Smole.

Kar se tiče političnih zapornikov pa je rekel sledeče:

"V Sloveniji ni političnih zapornikov. Pobuda, sprejeta na predsedstvu RK SZDL, je bila prenesena na predsedstvo zvezne konference SZDL J in tam je bil sprejet sklep, da se od ustreznih organov zahteva objektivno poročilo o stanju v posameznih zaporih po Jugoslaviji, da se odgovori na obtožbe posameznikov o slabem ravnanju s tako imenovanimi političnimi zaporniki. Pričakujem, da bomo v najkrajšem času to poročilo dobili in na osnovi tega — poročilo naj bi sestavila

komisija izvedencev — bi lahko potem konkretno razpravljali.

Kar zadeva odmeve drugod po Jugoslaviji na božični nagovor ljubljanskega nadškofa dr. Alojzija Šuštarja na ljubljanskem radiu, še nimam popolnega pregleda, kakšno je bilo reagiranje v sredstvih javnega obveščanja in v delu naše skupne jugoslovanske domovine. Vem, da je revija Danas to ocenila kot izredno pomembno kulturno civilizacijsko dejanje in potemtako to podprla; Borba je odprla razpravo, v kateri so bila različna mnenja; od nekaterih, ki to pozitivno ocenjujejo, pa vse do takšnega mnenja, da je to duhovni luksuz.

Načelno stališče v naši družbi je jasno: v nobenem pogledu ne more biti razlik med vernimi in neverujočimi. Glede nadaljnjega razvoja kadrovske politike v najširšem smislu pripravljamo posebno sejo predsedstva RK SZDL, kjer bi zelo jasno potrdili nekatera osnovna merila. Ta pa morajo biti strokovnost, znanje in odnos do socialističnih samoupravnih proizvodnih odnosov; potem so seveda svetovno nazorski pogledi in vernost ali nevernost postranski in nanje ni treba računati.

KJER MI ZIBEL TEKLA JE...

PISMO IZ SLOVENIJE

Zopet je leto naokoli z vsemi izpolnjenimi in neizpolnjenimi načrti z vsem dobrom in hudim. Marsikaj nam ni prineslo v dobrem, morda pa tudi v slabem.

Če je bilo kaj lepega so to gotovo drobni domači dogodki, pa tudi kakšna kulturna prireditev, kot je bila večkratno praznovanje ob 80 letnici smrti "Goriškega Slavčka" — našega Gregorčiča.

Naj se vrnem k proslavljanju obletnice "Simonove" smrti, kot so mu rekli na Vrsnem in okoliških vaseh, kjer je bil legenda že pred smrtjo. Še danes pa se ljudje z molitvijo potom njega obračajo k Bogu ...

Glavna prireditev je bila kot znano v drežniški cerkvi z predhodno mašo v kobarški cerkvi, ki so se je udeležili v smislu protokola tudi neverni organizatorji (do višine Občinske socialistične zveze). Proslavi v Drežnici so se v glavni prireditvi pridružili še gostje iz Ljubljane z Dušanom Šiligojem na čelu. Predstava je bila predvajana trikrat, ponovili pa jo bodo tudi v Cankarjevem domu in zamejstvu.

Glavni umetniški "kreator" je bil nekdanji kobarški župnik Ipavec August, rojen v Kočevju. Pred 14. leti je vodil v Kobaridu pevski zbor s 100 pevci. (Kobarid ima manj kot 2000 prebivalcev). Pa ni bilo takrat klime za to, da bi župnik vodil cerkveni in obenem posvetni pevski zbor in lepo tudi takrat ni dolgo časa trajalo. Z obeh strani so se našli nestrpni, ki so ga ovirali, dokler ni bil zaradi vztrajnosti lahko samo še premeščen v razne primorske fare. Kar podobno Gregorčičevi tregediji — sam pravi, da mu je zelo blizu — le da je on med tem časom

na Ljubljanski glasbeni fakulteti izredno doštudiral in diplomiral glasbo.

Z dovoljenjem cerkvenih oblasti je odšel službovat na Dunaj — še vedno kot duhovnik — v glavnem po bolnicah. Tam se je specializiral še kot dirigent in uspešen komponist.

Tako je uglasbil tudi celotno predstavo v Drežnici, kjer je nastopilo dvesto pevcev iz bližnje in širše okolice krajev, ki so neposredno vezani na Gregorčičev spomin; operni solisti ob spremljavi sinfoničnega orkestra iz Ljubljane.

Cerkev je bila izredno opremljena v Gregorčičevem duhu takratnega — današnjega dne — pokrajine. Prostorsko je rešil stisko pred oltarjem tako, da je dal postaviti kozolec, ki je imel na vrhu namesto strehe balkon, na katerem je bil nameščen otroški pevsko-recitatorski zbor — pastirčki.

Vsebinska proslava je bila Gregorčičevo življenje. Na žalost pa gre to zblizevanje v slovenskem prostoru — zemlje — duha — marsikomu hudo v nos. Zato je tragedija v bližnjem zalivu nastala sugestivno — spontano brez dogovora ...

Zunaj je od Krna odmevalo grmenje in na oknih se je opažalo bliske. Neponovljivo! Ljudje so ostali še zunaj, čeprav je bilo kot iz škafe — od žeje po takšnem tonu dialoga in upoštevanja, vsaj nekaj nasilno pozabljenega, da je duhovna — cerkvena kultura del človeka in, da to niso le redki posamezniki, drugi pa so ljudstvo. Na takšni ravni še ne pomnim proslavljanja kakršnekoli vrste.

Torej je nujno iskati nove oblike različnosti in s tem napredka in to le vsak po svoji meri in ta mora v zbrani barvi — to mu daje neomejene vrednote na svojem področju.

Od prvega januarja bodo v Sloveniji dinarske vloge, vezane na 3 mesece, 46 odstotne, vezane na 6 mesecev bodo 52 % in na 12 mesecev 61 %. Obresti na posojila pa bodo 61 %, za tekoče račune bodo 53 %. Za potrošniška posojila občanov za nakup premoga, drv in ozimnice pa bodo računali 45%. Za vsa posojila, katerih rok vračanja je več kot eno leto, pa bodo morali plačati 66%. Te obresti bodo v veljavi do 31. marca 1987.

Slovenija ima spet največ državnih prvakov v avtošportu. Od njih se je najbolj izkazal Silvo Habat iz Domžal, ki je edini osvojil zlato čelado za tri zaporedne naslove državnega prvaka.

Predsedstvo SFRJ je za novo leto odlikovalo Šahovsko zvezo Slovenije ter smučarska tekmovalca Roka Petrovič in Matejo Svet.

40 LET JATA

JAT je v preteklem letu prepeljal več kot 4 milijone potnikov. S tem je zaslužil tudi lepo vsoto 60 milijonov dolarjev in 150 milijard dinarjev.

Tako je JAT svoje 40. leto delovanja v 60 letu civilnega zračnega prometa v Jugoslaviji dosegel z lepim uspehom. Letos pa pričakujejo povečanje prometa za 30 odstotkov. To naj bi bila posledica uredbe novih linij v Los Angeles in verjetno tudi v Peking, Bombay in Calcutto.

V preteklem letu je JAT kupil 7 letal tipa Boeing 737—300. Generalni direktor JAT-a Miljenko Zrelec se je v pogovoru z novinarjem Dnevnika izjavil, da ne bo prišlo do tega, da bi JAT odstopil slovenski Adriji nekaj rednih mednarodnih linij.

V okviru desetega srečanja slovenskih društev iz Zahodne Evrope so se v soboto 27. decembra v Cankarjevem domu v Ljubljani ves dan vrstile kulturne in druge prireditve.

Petindvajset društev, ki zajemajo desetino od 60.000 slovenskih delavcev v tujini, je predstavilo svoje delo na kulturnem in športnem polju. Ob tej priliki je Zveza kulturnih organizacij Slovenije podelila priznanja za delo v slovenskih klubih najbolj aktivnim sodelavcem.

Jože Judnič:

BELI KRAJINI!

Zemljica draga, vedno mi mila,
tam me je mati slovenska rodila.
Prve sem pisanke v Tebi narisal,
nanje prve sem črke napisal.

V Tebi mi zibel otroštva je tekla,
tako mi mati pozneje je rekla.
Mati ponosna polna vedrine,
kakor cvetlica iz Bele krajine.

Kolpa tiho pesem ti poje,
čez morja prinaša pozdrave mi tvoje.
Čista kot solza v materinem očesu,
katero sem videl ob svojem slovesu.

Le breze ti bele ostale so zveste,
čakajo zvesto kot nekdaj neveste.
Morda se Kraljevič vrne iz tujine,
vsadi doma svoje korenine.

Veliko iskal po svetu sem sreče,
a srce vedno le k Tebi me vleče.
Nikoli ne greš mi iz spomina,
draga moja Bela krajina.

NAŠ TONE

Vasja Čuk

Vse umetniške duše v Melbournu so obisk Toneta Kuntnerja pričakovale z nezadržnim navdušenjem. Po zanesljivih virih nam je bilo sporočilo, da ga lahko lahko pričakujemo v začetku februarja. Krasno. Zbrali smo se skupaj, vznemirjeno vse plalnirali okrog njegovega obiska in bili nasploh vsi iz sebe v pričakovanju. Okoliščine so nam vse načrte, kot že tolikokrat, tudi tokrat postavile na glavo. Tone Kuntner je povsem nepričakovano prispel v Melbourn 10. januarja. K sreči sem bil na dopustu, moja žena z otroci na obisku v domovini, ter je tako name padla čast poskrbeti za gosta.

Na letališču v Melbournu ga je pričakala naša pesnica z vandrovske dušo, Danijela Hliš-Thirion. Tone je že od daleč videl kos drevesnega lubja z izpisanim imenom "Tone Kuntner", katerega je držala nad glavo.

"Tone Kuntner? To sem pa menda jaz", je vzkliknil veselo. Led je bil ta-

in naravnemu obnašanju. Občudoval sem njegove barvite besede povezane v jasne misli, ter njegovo tolerantno razumevanje vsega, kar je človek.

Tone Kuntner je bil priznan gledališki igralec že dolgo, preden je postal znan tudi kot pesnik. Njegova prva pesniška zbirka "VSADKANJI KRUH" je izšla leta 1966. Takole mi je pesnik v šaljivem tonu pripovedoval o tistih časih. "Zaradi preproste in jasne lirike, ki se je zelo razlikovala od tedanje pesniške avantgarde, so me mnogi oštevali. Kaj pa se ta Kuntner gre? Kaj ne vidi, da ga samo verski časopisi objavljajo. Seveda nisem spreminil svojega sloga. Zakaj neki? Na drug način se ne znam izražati. Pa veš, kaj so govorili o meni, ko sem po mnogih letih končno le uspel tudi v očeh kritikov? Ja, ja, ta Kuntner je pa špekulant; so govorili. Že od vsega začetka je vedel kaj počne."

Toplo poletno vreme okoli Novoletnih praznikov, je bilo Tonetu vsekakor

in vrata so bila v hipu odprta, Peter ob svojih 35 dolarjev, Tone pa se ni mogel načuditi kvaliteti avstralskega privatnega sektorja. Razložila sva mu, da ne teče vedno vse tako gladko.

Naš gost je pokazal izreden občutek zanimanja za slovenskega človeka in vsega, kar se je zgradilo z znojem slovenskih rok. Tako je sklenil dati prednost k obisku slovenskega verskega središča, pred "Art Centrom" in umetniško galerijo. Versko središče je bil kot običajno med tednom prazen. Medtem, ko smo se poskusili znajti v labirintu hodnikov in se sprehodili skozi zapuščene prostore, je Tone omenil zbirko pesmi, ki mu jo je mlad duhovnik poslal na vpogled pred božičem. Tone Gorjup je bilo njegovo ime in v pismu je omenil, kako se v kratkem odpravlja v Avstralijo.

Nedolgo za tem, sta si oba Toneta podala roki. Oba pesnika, vzornik in občudovalec sta si stala nasproti. Mlajši Tone je v zadregi prestopal. Kdo bi si mislil, da ga bo pesnik - vzornik obiskal tako daleč od doma, na drugem koncu sveta.

Večkrat je poudarjal namen svojega obiska v Avstraliji. "Jaz sem prišel sem zato, da spoznam slovenske ljudi. Čim več slovenskih ljudi. "Art Center" pa lahko počaka," je nekajkrat omenil.

Znal se je ljudem približati s svojo vedro osebnostjo, ki se je bolj pogosto razlikovala kot ne od njegove poezije. Ljudje so se ob njemu lahko sprostiti. Celo Oče Bazilij, ki smo ga mimogrede obiskali v Mt. Elizi, kjer je nadzoroval otroško kolonijo, ga je z odprtimi rokami sprejel.

Gospa Lotka Rafolt (Tonetova sorodnica) nas je v predmestju Geelonga z odprtimi rokami sprejela in ga stisnila k sebi:

"Pri meni bi moral ostati vsaj 14 dni. Vem pa, da bom morala biti z nekaj urami zadovoljna."

Naj omenim, da je Lotka med najbolj ognjevitimi zbiralci, kar sem jih kdaj srečal. Ogromna zbirka okrasnih čajnih žličk ji krasi vse stene, skodelice in krožniki vseh vrst, raznolične porcelanaste glasbene skrinjice in, verjemite ali ne, soba - tako polna otroških punčk vseh velikosti, da ne moreš noter vstopiti. Pravi raj za otroke.

To bi bilo nekaj za moji dve hčerki! Če Lotko še kdaj obiščem, vem, da bom mir z otroci in ne bodo neprestano prihajali nazaj k mizi z velikimi "lačnimi" očmi.

Slovenski klub v Geelongu se edini lahko pohvali, da so sredi tedna, skoraj polnoštevilni pričakali pesnika. Tone je bral svoje pesmi, prav tako, kot nekaj dni prej v Slovenskem klubu Jadran, v popolni tišini in zbranosti. V svoji skromnosti ni hotel pozabiti našega pesniškega velikana Franceta Prešerna. Med enkratno predstavitevjo "ZDRAVICE" bi lahko slišali šivanko pasti na tal. Mnogim so se ovlažile oči in srh nas je spreletaval po koži. Tako popolno in iz dna duše je predstavil našega največjega poeta, da več kot ena pesem ni bila potrebna.

Ljudje so se ob njegovi preprosti osebnosti hitro sprostiti in se znebili začetne zadrege. Tone je bil pripravljen na vprašanja, ter je nanje taktno odgovarjal. Nobenemu se ni izognil. Nobena ni hotel razočarati.

Kot vsi vemo, slovenska grla ne prenesejo predolge suše, kajti z izsušenimi usti je težko vriskati. Zdravilni rizling in osvežujoče pivo nam je kmalu pomagalo zaplesti se v živahen razgovor vsevprek. Vino je vsem razvezalo jezik. Po-

Anton Kuntner:

NEKAKŠEN VRAG

*Nekakšen vrag je v tebi,
da neprestano v živi ogenj drezaš,
da svetlobo iščeš v temi,
da ljubiš prepovedane reči;
da dvomiš v nedvomno,
da verjameš v neverjetno,
da segaš za nedosegljivim
in to življenje na zemlji živiš,
da bi videl nevidno
in slišal neslišno
in razumel nerazumljivo...*

*Nekakšen vrag je v tebi,
da ne odnehaš preizkušati
trdnosti glave in zidu
in se ne vežeš z vezanimi
in ne vdaš z vdanimi
in ne ponižuješ s ponižnimi -
in ne odhajaš z odhajajočimi,*

*temveč ostajaš - z vsem -
in navkljub vsemu.*

govor kmalu ni več zadoščal. Kjer se zberejo vsaj trije Slovenci s kozarčkom zlahtnega vinca v roki, imamo pevski zbor. Tako smo kmalu stali v krogu in peli slovenske pesmi. Tone s svojim glasom ni zaostajal, tako se mi je vsaj zdelo, saj je ves čas odpiral usta, prav tako, kot jaz. Neverjetno! Pesmi, za katere sem mislil, da sem jih že zdavnaj pozabil, so se mi nenadoma spet vračale v spomin.

Ob 11. zvečer je med nami prvič zakrožil pladenj s kozarčki whiskyja. Isti "obred" se je nadaljeval pozno v noč z monotono vztrajnostjo. Sam sem stal ob strani in s steklenico sadnega soka delal sramoto vzgledu slovenskih mož. Verjetno nikoli več ne bom nikamor povabljen. Ampak pel pa sem, tako kot Tone, na to se upam priseči. Whisky na pladnju je krožil med nami vse bolj pogosto in dostojanstvenost nekaterih je nenadoma dobila šibka kolena.

Ob polnoči je nekdo prišel na dan s fantastično idejo. Polnočni B.B.Q. Od strani sem trezno presojal dogodek okrog mene, ki jih je bilo zaradi prešernega razpoloženja vedno težje brzdati. Tone mi je mimogrede priznal, da se je krasno vživel v družbo, vendar je bil zaradi prejšnjih slabo prespanih noči že presneto zdelan. Sam nikakor ni hotel razočarati s to novico svojih gostiteljev. Hitro sem precenil situacijo. Treba je bilo oditi domov čimprej, ali pa nas sploh ne bodo pustili. Razumel sem navdušence, ki so nas šliili, da bi ostali. Zakaj prekinjati zabavo na višku? Zakaj pa ne, pravim jaz? Ko je zabava na višku je samo še ena pot. Navzdol!

Za poslovilni večer smo se zbrali na "zadnji večerji" v znameniti restavraciji "Vineyard" ali po domače, pri Kovaču zraven Luna Parka. Mnogi, ki še niso imeli prilike prej, so se lahko seznanili z našim Tonetom. Z veseljem je ustregel vsem, ki so se želeli z njim pomeniti, poleg tega pa smo imeli še posebno čast slišati nekaj novih pesmi iz njegove še neobjavljene zbirke "KOPRIVE" in po naši prošnji nas je še enkrat osvojil s svojo izvedbo Prešernove "Zdravice".

Iz dna srca upam, da se bo lahko k nam v februarju spet vrnil. Preveč ljudi ga je zgrešilo. Bila bi res prevelika kulturna izguba za vsakega zavednega Slovenca, če ne bi spoznal Toneta in njegove pesmi. Zame je bil vedno Tone Kuntner - igralec. Kasneje sem prečital njegovo zadnjo zbirko pesmi "MOJA HISA", kjer se mi je predstavil kot Tone Kuntner - pesnik. Zdaj, ko sem ga spoznal in roko na srce, tudi vzljubil, ga lahko imenujem samoNAŠ TONE.

koj prebit. Danijela ga je peljala med veselim pogovorom k sebi domov, kjer naj bi si malo odpočil. Med gostovim počitkom je pripravljala prvo večerjo v Avstraliji, katere sva se udeležila tudi Peter Košak in jaz.

Naslednji dan popoldne na Slovenskem društvu Jadran sta Ivan Hanzelič in Danijela "ugrabila" našega Toneta izpred nosu in ga zapeljala na Hanzeličev dom v Ferry Creek. Baje se je naš gost tam takoj domače počutil v pižami in jutranji halji. Ni čudno, saj se je cel dan edini potil v kravati in obleki, ker Slovence ni hotel razočarati v kavbojkah. Kasneje mu je bilo verjetno žal, da jih je pustil doma. Tudi domov je telefoniral. Tam je ravno krepko naletaval sneg. "Vi ga kar kidajte, jaz bom pa kar tu ostal. Se imam tako lušno, da ne grem več iz Avstralije", se je pošalil.

Ob dobrem vinu, whisky-ju in prijetni glasbi, se je noč nagnila v jutro med prijetnim pogovorom in deklamiranjem. Zaspali so ob treh zjutraj, ob sedmih pa je Tone imel svoj intervju na slovenski jutranji radijski oddaji. Prišel je pravočasno.

Nekaj dni po tem je Tone večkrat zmigoval z glavo. "Veš, nikoli ne bom vedel ali je bila tista noč pri Ivanu resnična, ali pa so bile samo moje sanje. Tako lepo je bilo.... In zgodnje jutro sredi gozda... kot v sanjah. Sploh ne morem opisati svojih občutkov".

Občudoval nas je, kako Slovenci ignoriramo ogromne razdalje v Melbournu. Mnogi prijatelji živijo na 50 km razen, pa se tudi po dvakrat na mesec srečajo. Kjer srce ni ovira je premagovanje velikih razdalj vsakdanja stvar.

"Moj prijatelj ima brata, ki stanuje v sosednji vasi. Kamen bi lahko zalučal tja, pa se mu zdi predač, da bi ga obiskal." je mimogrede omenil.

Izkazal se je tudi kot zanesljiv mehanik. Na poti k meni je Petrovemu avtu počila guma. Še dobro, da je imel Peter Toneta pri roki. Kdo bi sicer v prtljažniku poiskal orodje in zamenjal gumo, ako ne naš gost.

V kratkem tednu, ki ga je preživel med nami, je osvojil marsikatero srce. Jaz sem brez odpora med prvimi podlegel njegovemu odkritemu nasmehu

posebno doživetje. Stiskanje rok med novoletnimi voščili in prijateljsko objemanje je sprožilo nekaj njegovih šaljivih pripomb. "Tako čudno se mi zdi, ko si vsi sredi poletja Novo leto voščijo," ali pa ob drugi priložnosti na kosilu pri gostoljubnih Rizmalovih. "Tu ob novoletni jelki stojim v kratkih hlačkah in majici, s kozarcem hladnega piva v desnici, doma pa zmrzujejo."

Ni se mogel privaditi na našo vožnjo po "napačni" strani ceste, kar ga je očitno zmedlo in je pogosto poskušal vstopiti v avto na šoferjevo stran. Na sploh smo veliko časa preživeli na cestah. Preveč. Vendar pa smo tudi tam doživeli več kot zadovoljivo mero zabavnih trenutkov. Predvsem, kadar smo se v avtu znašli skupaj Tone, Peter Košak in seveda moja malenkost, da sploh ne omenjam časov, ko smo spustili Petra za volan in sem jaz prevzel navigacijo. Že zdavnaj sem ugotovil, da Peter ne bi smel sedeti za volanom, kadar je z ljudmi v avtu, s katerimi lahko razvije zanimiv pogovor. Cesta mu je nenadoma deseta briga. Nič mu ni tako pomembno, kot duhovna hrana, ki jo sprejme skozi inteligenten pogovor. Najrajši vozi za počasnimi tovornjaki, kar mu omogoči, da se lahko osredotoči na debato. Tam se počuti udobnega in varnega. Kdo bi tedaj skrbel glede strupenega ogljikovega monoksida. Pogovor o moderni slovenski literaturi se je tudi meni zdel zelo poučen, Peter pa je na višku debate zaviral pred zelenimi lučmi na semaforjih in hotel peljati skozi rdeče. Po avtocesti proti Frankstonu je "divjal" s 70 km/uro, medtem, ko sem se na zadnjem sedežu poskušal znajti iz Petrovega cestnega vodnika. Avtoceste, po kateri smo vozili nikakor nisem mogel najti. Seveda smo zašli, kasneje sem ugotovil, da je bil Petrov cestni vodnik izdan leta 1976. Tone si ni mogel kaj, ter se je na najin račun pošteno nasmejalo.

Tonetu bo verjetno še dolgo ostal v spominu dogodek s ključem. Odhajali smo iz Petrovega stanovanja. Peter je v trenutni raztresenosti zaloputnil vrata, s ključem seveda na notranji strani. Rezervnega ključa ni imel, tako smo se odpravili k bližnjemu ključavničarju. Imel sem občutek, da so ga tam že dobro poznali. Ko smo se v nekaj minutah vrnili pred njegov stanovanjski blok, nas je ključavničar že čakal. Kakšna hitrost! Kakšna učinkovitost! Ena, dva, tri....

BILO JE V ČASU OKROG BOŽIČA

Lanski božič je v Sloveniji bil nekaj posebnega. Res je bilo vreme mrzlo in ledeno, a navzlic temu je večini Slovencev postalo pri srcu malo topleje. Saj se je zgodilo prvikrat po končani drugi svetovni vojni, da je visok cerkveni dostojanstvenik preko javnih sredstev obveščanja govoril svojim vernikom. Pa tudi eden najvišjih političnih funkcionarjev je sporočil svoje čestitke za praznik, katerega večina Slovencev nikdar ni prenehala praznovati — božič, praznik družine in miru.

Seveda je to zbudilo razne odmeve v javnosti in to še posebno na jugu Jugoslavije. Saj je bila prilika pokazati zopet na Slovence, da so tisti, ki počenja nekaj novega, nekaj kar bo ogrozilo ustaljeni državni red, čeprav na drugi strani nekateri priznavajo, da je v Sloveniji bil zopet narejen majhen premik k pravi demokraciji in resničnemu spoštovanju ljudske volje.

V sledečem je par komentarjev, ki so jih priobčila javna glasila v Sloveniji.

Mariborska revija 7D je posnela sledeče iz beograjskega NIN-a:

Slovenci so v miru in blaginji proslavili Kristusovo rojstvo. Božič so ob tej priložnosti praznovali delovno, četudi so na ta dan mnogi ostali doma, ob okrašenih božičnih drevescih.

To je bil še eden v vrsti tako imenovanih begajočih dogodkov, ki prihajajo iz Slovenije. Niso se povsem razčiščena stališča da alternativnih gibanj (civilno služenje vojaškega roka, proslava dneva mladosti, zaščita človekovega okolja, verbalni delikti), s katerimi se po mnenju Slovencev jugoslovanska javnost ne ukvarja najbolj demokratično. In zdaj še eno presenečenje.

Dvoje reči je prispevalo k temu, da je javnost letošnje praznovanje božiča v Sloveniji sprejela kot veliko presenečenje. Najprej gre za čestitko predsednika Republiške konference SZDL Slovenije Jožeta Smoleta na predvečer svetega večera, izrečeno v najbolj gledani televizijski oddaji, dnevniku, potem pa za božično čestitko, ki jo je dan kasneje ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar izrekel vernikom po mikrofoni združenih radijskih postaj Slovenije, gledalcem pa jo je na božični dan oddajala tudi televizija.

Napol prazne ljubljanske ulice in trgi 24. decembra lani so bili za nas (tega dne smo namreč bili v slovenskem glavnem mestu) dokaz, da so Ljubljancani voščilo dr. Šustarja pričakovali željno in spoštljivo. Ninov novinar se je med drugim prepričal, da je bil prelato govornik vnaprej redno najavljen na lepakih po cerkvah.

Zdaj pa o slovenskem tisku in njegovi vlogi razlage božičnega praznika ter o njegovem odnosu do tega dne. Dnevnik, sicer glasilo Republiške konference SZDL Slovenije, je na božični dan na vrhu prve strani objavil uokvirjeno čestitko Jožeta Smoleta, četrto stran v isti številki pa je namenil anketi, v kateri znani Slovenci razmišljajo o božiču in njegovem praznovanju.

V središču Ljubljane so fantje in dekleta dolge dneve prodajali najbolj hvaljeni in najbolj sporni tednik Mladino pod ogromnim platnom, na katerem je v črkah raznih barv pisalo: Dvojna Mladina — no-

voletna, božična ... Ostaja vtis, da je tisk — seveda ne samoiniciativno — odigral pomembno vlogo pri ustvarjanju vzdušja o božiču kot prazniku. Zabeležil je vse, kar javnost o tem govori, poročal s sestankov s tem v zvezi, lastno pobudo pa je pokazal v organiziranju anket in intervjujev z znanimi Slovenci. Tako tudi vemo, da se je deset dni pred božičem svet za odnose z verskimi skupnostmi pri Republiški konferenci SZDL Slovenije ukvarjal s temo — kako proslaviti božič.

V zadnji decembrski številki je Nedeljski dnevnik na več kot eni celi strani objavil intervju s predsednikom slovenskega duhovniškega društva Tonetom Bohincem. "Priznam, da smo letos naredili velik korak naprej, pričrpan pa sem, da ni poslednji," je dejal duhovnik. "Vemo, kdaj in zakaj je božič nehal biti dela prost dan, toda to je preteklost ... Ko sem prebiral prilogo Dela ob dnevu republike, me je kot človeka, člana Zveze združenj borcev in družbeno aktivnega člana naše samoupravne družbe zbolelo, da je naša samoupravna, neuvrščena, humana, socialistična državna skupnost, ki se tako trudi spoštovati ustavno določila o svobodi človekovega prepričanja, poleg Albanije ena od redkih evropskih držav, v katerih se na božič dela."

Kot dr. Alojzij Šuštar je tudi Bohinec v državnem in partijskem vrhu Slovenije izjemno cenjena osebnost. Razume se, da ga cenijo tudi ljudje. Zato niti niso napačna razmišljanja tistih, ki menijo, da je katoliška cerkev v Sloveniji zadovoljna z delovnim praznovanjem Kristusovega rojstva, da pa (sodeč po nekaterih izjavah, tudi po Bohinčevih) ne bo ostala samo pri tem. Pričakovati je torej, da bo božič to, kar je nekoč tudi bil — dan, ko se ne dela.

ZLOBČEV INTERVJU

Ko smo na sveti večer in na božič hodili po ljubljanskih cerkvah, smo se lahko samo prepričali, da so bile zares polne. Največ je bilo v njih mladih, lepo oblečenih, zadržanih, dostojanstvenih in tihih ljudi.

Če bi analizirali, kako so na prve javne božične čestitke in praznovanje Kristusovega rojstva v Sloveniji reagirali drugi Jugoslovani, se ne bi mogli izogniti vtisu o

višji stopnji zbezanosti. Nikakor ne pripočnemo za vsako ceno slovenske božične izkušnje kot vodilo drugim, toda že sama po sebi je dovolj zgovorna zaradi svoje demokratičnosti in popolne odprtosti. Prav tako ostaja občutek, da pa kljub vsemu uganika v Sloveniji še ni rešena: ali praznovati božič kot tradicionalni družinski praznik "sreče, ljubezni, miru in blaginje" ali pa kot verski praznik z določenim uradnim obeležjem? V slovenski duh demokracije in samostojnosti se vrača, bi lahko rekli, nadvse odprto tudi sveti Duh.

Medtem ko se o tem svetem Duhu in mnogih drugih, tudi kočljivih rečeh, govori in Slogoviji javno in odprto, drugod v državi to še vedno sprejemajo kot presenečenje, o tem, kaj pravzaprav pomenijo ali naj pomenijo božič, velika noč in drugi verski prazniki, pa vlada globoki molk.

Poglejmo, kaj sodi o teh rečeh donedavni predsedujoči Zveze jugoslovanskih književnikov in podpredsednik RK SZDL Slovenije Ciril Zlobec (citiramo izjavo iz intervjuja za Krščansko sodobnost): "Ali praznujem božič? Ponovil bom, kar sem te dni v polemiki o božiču izjavil za ljub-

PREDSEDNIK RK SZDL SLOVENIJE:

LJUBLJANA, 24. — »Blizajo se novoletni prazniki. Velik del človeštva ob božiču že pred tem praznuje predvsem mir, dobroto in družinsko srečo. Torej, troje velikih vrednot, okrog katerih je nastala bogata kultura in vrsta starih običajev. Vsem občanom, ki so intimno navezani na to tradicijo, želim, da bi praznovali v zadovoljstvu in sreči.« je v sinočnji izjavi v TV dnevniku med drugim dejal Jože Smole, predsednik Republiške konference SZDL Slovenije. Poleg njegove izjave objavljamo na 4. strani anketo, v kateri Ljubljancani razmišljajo o božiču.

ljanski Dnevnik. Mislim, da noben narod ne more živeti samo od svoje sedanjosti, in močnejša kot je kontinuiteta kakega naroda, njegovega časa, zgodovine, toliko bolje je ta narod boljše usposobljen za življenje. Zato sem pristaš ohranjanja vsega, s čimer smo se nekoč kot narod utemeljili, se utrdili kot skupnost, če to še vedno živi in odzvanja v nas. Lep primer za to sta dva praznika, republiški in verski, 1. maj in 1. november — Dan mrtvih. Oba sta vsesplošna in družinsko združujeta. Vse kaže, da potrebuje človek v življenju tudi odrajanje svojega dostojanstva. Prepričan sem, da bi se s praznovanjem božiča zgodilo nekaj podobnega kot s praznovanjem 1. maja in dneva mrtvih. Sprejeli bi ga, praznovali vsak po svoje, v skladu s svojo človeško naravo in prepričanjem."

'Ljubljansko Delo pa navaja tele besede Oskarja Daviča, srbskega književnika:

Oblike protikomunizma se v današnjih razmerah kažejo v zanikanju vseh svobodnjaških, moralnih in humanih vrednot komunizma, s povzdigovanjem zaprte in smešne nacionalne tradicije, s praznovanjem božiča kot »splošnega ljudskega praznika«, kot je zapisal visoki funkcionar SZDL v svoji republiki Ciril Zlobec, namesto da bi ga obravnavali kot eno izmed poglavij krščanske verske ideologije.

Igor Torkar v "debatogramu" za Dnevnik kot 'Peta tema za debato':

Miklavž in dedek Mrz na sveti sta večer popila SKUPAJ čašo za človeški mir, pri tem pa so OBEH fanatični pristaši takoj zakurili tak zastarel prepričanje, da zdaj spregledali SMO LE: oboji so sektaši!!

Stanišlav Mitrović, sekretar zveze združenj pravoslavne duhovščine Jugoslavije. »Božični pozdrav Jožeta Smoleta pa tudi pozdravni govor ljubljanskega nadškofa dr. Alojzija Šustarja po radiu na predbožični večer ocenjujemo kot prelomni trenutek v resničnem izboljševanju odnosov med verskimi skupnostmi in našo družbo.

Zares bi bila velika politična škoda, če bi ta lepa primera ostala samo v Sloveniji.

Sicer pa, če je Tito lahko leta 1945 v srbski Jasenici javno voščil za božič zbranim ljudem z besedami: »... ta velik praznik, ki so ga praznovali vaši očetje, dedi in pradedi, vi danes praznujete z vero v boljšo prihodnost,« ne vidimo razloga, da zdaj ne bi božičnih voščil zaželeli ljudem oziroma vernikom predvsem predsedniki republiških konferenc SZDL in najvišji predstavniki države.

Kot član republiške konference SZDL Srbije po tej poti predlagam, da predsednik RK SZDL Srbije dr. Bogdan Trifunović vošči pravoslavnim vernikom v Srbiji.«

Židovska ulica v Ljubljani v praznični obleki za praznike pred Novim letom.

ROJAKI, KI ŽELITE PRISTNIH KRANJSKIH
ALI SLOVENSKIH PLANINSKEH KLOBAS
IN DOMAČEGA PREKAJENEGA MESA' . . .

OBRNITE SE NA SLOVENSKO PODJETJE

JOHN HOJNIK SMALLGOODS

PTY. LTD.

209-215 St. George's Road, North Fitzroy, 3068

Tel. 481 1777

Postreženi boste v domačem jeziku

Predstavljamo slovensko slikarsko in plesarsko podjetje

**SUNSHINE PAINTING SERVICE
PTY. LTD.**

62-64 MONASH STREET, SUNSHINE, 3020

Tel. 311 1040, 312 1533

Lastnik: JIM KOROŠEC, Priv. 336 7171

Svoji k svojim !

ROJAKI

ZA KUPOPRODAJO NEPREMIČNIN

(zemljišč, stanovanjskih hiš, trgovskih poslopij itd.)

se obrnite na poznano tvrdko

DOUGLAS KAY
REAL ESTATE

10B East Esplanade, St. Albans, 3021

Telefon v
uradnih urah:

366 1322

366 1822

kjer vam bo na uslugo

PETER KRICKIC

GENERALNI RAVNATELJ

Izven
uradnih ur:

336 3303

Danica Petrič

SPOMINI IZ STORŽKOVEGA DNEVNIKA

(12)

Jože se je vračal z dela ob 11. uri ponoči, često tudi kasneje. Tako, da se razen zjutraj, ko me je peljal na delo, nisva videla. Pisala sva si "pismeca" in si jih puščala na hladilniku v kuhinji. Tako sem se popoldan začela počutiti osamljeno, vedno bolj zaskrbljeno. Ponoči nisem mogla spati in lotila se me je fiksna ideja, da se bo Jože z avtobusom zaletel in da ga ne bo nikoli več domov ... Tako sem ga često prosila, da naj zamenja delo. Bala sem se ceste in bala sem se zanj. Šok po naši prometni nesreči je prišel za menoj. Dobila sem hud živčni zlom in se znašla v bolnišnici, kjer sem se zdravila šest tednov. In tako smo stopili v leto 1981.

Zdravila, ki sem jih jemala za razrahljanje, utrujene in prestrašene živce, so delovala porazno. Samo spala sem, jedla in spet spala. Tako sem postala debela in zaradi odvečnih kilogramov (katera ženska pa jih ima rada!) nesrečna. V tistem obdobju me tudi ni nič zanimalo. Ne branje knjig, ne TV program, ne klepet s prijatelji, ne pisanje. Nič me ni veselilo. Bila sem duševno kakor mrtva. Edina moja sreča tisti čas je bil Tomažek, ki mi je pomenil vse na svetu. Zaradi njega sem prenehala jemati zdravila, ter se začela prebujati v življenje. V tistem obdobju je nastala tale pesmica — PESEM ZA FANTKA:

Ali lahko napišem pesem,
ki jo lastovke pojo vsako jutro —
ko se naš fantek zbudi in mi reče:
"Mamica, sonček je, vstani!
Daj no mami, čiv-čivi že pojejo!"

In objela sem ga, poljubila na mali rokici, ter šla z njim, z njegovo žogo in z bicikelčkom

v tisti dan, ko lastovke pojejo
in jaz lahko napišem pesem za sinka!

V tistem času boleznimi mi je do okrevanja veliko pomagala tudi vera. Ali ne verjamete? Omenila sem že, da sem prvo Sv. obhajilo in birmo prejela šele mesec dni prej, preden sem prišla v Avstralijo. Pa naj vam zdaj kaj več povem ob svojem iskanju resnice.

Bilo mi je 19 let, ko sva s prijateljico Marico, ki je bila novinarka pri reviji "Mladina", vračali iz gledališča. Bil je Sveti večer, pa tega nisem vedela. Marica je predlagala, da bi si šle ogledat jaslice v ursulinsko cerkev na Trgu revolucije. Ona je pred vojno hodila k Ūršulinkam v šolo in kako je bila presenečena, ko je pri cerkvenih vratih našla s. Dolorozo, ki jo je učila. Stara redovnica naju je popeljala k jaslicam, ki sem jih takrat prvič videla v življenju in zdele so se mi zelo lepe. Nato naju je s Dolorozo povabila v zakristijo, kjer sta z Marico obujali spomine. Mene je predstavila kot Storžka in da pišem pesmi, je rekla Marica. In s. Doloroza je urno segla na knjižno polico in mi dala knjigo pesmi s. Aleksandre Hreščak z naslovom "Česnjevi cvetovi". Poslovile smo se prav pristrčno, ter na poti iz zakristije videle še več sester okrog klavirja, ki so pele božične pesmi. Še enkrat sva si ogledali jaslice in se v mrzli noči, snega je bilo veliko, peš vračali domov. Vso pot mi je Marica pripovedovala svoje spomine iz dijaških let pri Ūršulinkah in kako ne verjame prav ničesar, kar so jo učile o Bogu.

Zastavljala sem ji nešteto vprašanj in doma sem se lotila branja pesmi "Česnjevi cvetovi". Kako lepe pesmi! Nisem pa vedela, ali mi je s. Doloroza knjigo podarila ali samo posodila, tako sem se kak mesec pozneje vrnila k njej. Spominjam se, da sem imela veliko tremo, ko sem pozvonila in čakala, da mi je sestra vratarica prišla odpret. Sestra Doloroza se me je takoj spomnila in kot da me je pričakovala, me je lepo sprejela. Vprašala me je, če

ZA BISTRE GLAVE

KRIŽANKA ŠTEV. 19

VODORAVNO: 1 kraj pri Mariboru, 6 mizarско orodje, 7 shramba za žito, 9 kraj ob Soči, 12 kraj pri Novem mestu, 15 kraj pri Lipici, 16 prebivalka Irske, 17 drevesa v parku.

NAVPIČNO: 2 podoben, 3 žensko ime, 4 podlež, 5 vodna ptica, 8 nebeški poslanec, 10 gostilničar, 11 kraj pri Postojni, 13 kraj pri Mengešu, 14 kraj pri Dravogradu.

REŠITEV BOŽIČNE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1 božič, 6 novo, 7 vesel, 9 Radeče, 12 srečno, 15 amper, 16 reta, 17 otrok.

NAVPIČNO: 2 osel, 3 iver, 4 lonec, 5 konec, 8 lajna, 10 iskra, 11 pesto, 13 omet, 14 leto.

sem bila krščena in če sem prejela druge zakramente za katere takrat niti nisem vedela kaj so. In povedala sem ji, da nimam niti pojma o tem, kar me sprašuje. Tako mi je pojasnila in dolgo sva se pogovarjali. Stvar me je začela zanimati in obiskovala sem jo polna tri leta. Vedno sva se pogovarjali o veri, zalagala me je z verskim čtivom in mi predlagala, da bi obiskala v Kamniku pesnico s. Aleksandro, katere knjigo mi je podarila na moj prvi Sveti večer. Pa sem šla k njej v Mekinje pri Kamniku, kjer je nepopisno lepo. Cerkev in samostan sta na hribčku, ob lepem gozdu in tam sva se s s. Aleksandro često sprehajali in pogovarjali. Pri teh sestrah sem našla toliko razumevanja in ljubezni, da sem v srcu tiho začutila željo, da bi prišla mednje. A kakšen "kraval" je bil doma, ko sem to omenila. Popolnoma so mi prepovedali zahajati v cerkev in brati tiste "neumne" knjige. Pa nisem odnehala. Nasprotno, prepovedano še bolj miška, pa sem v cerkev zahajala skrivaj. Celo pela sem na koru ter se pripravljala na sprejem prvega Sv. obhajila in birmo.

Za botro sem si izbrala s. Aleksandro Hreščak, katera je z veseljem sprejela. A prva spoved mi ni šla v račun. Da bi morala svoje grehe praviti čisto tujemu človeku. O, to pa že ne! Dolgo, dolgo sem rabila, da so me sestre le prepričale, da sem stopila v spovednico. Sestra Doloroza me je čakala zunaj, najbrže prepričana, da bom takoj popihala ven. Pa sem z listka, kamor sem si napisala vse neumnosti mladih dni, le prebrala spovedniku vse, kar me je težilo, ter se olajšana vrnila k s. Dolorozi. A do spovedi imam še danes tremo.

Birmana sem bila v privatni škofovi kapeli v Ljubljani, še z nekaj odraslimi. S s. Aleksandro sva nato odšli v Mekinje, kjer so mi sestre spekle torto in kako sem bila vesela belih vrtnic, ki mi jih je prinesla prijateljica Anči in sem jih nato podarila Jezusu v kapeli. Križek, ki mi ga je s. Aleksandra, moja botra, pripela okoli vratu, pa nosim že 14 let in vem, da me varuje ON in njena molitev.

(se nadaljuje)